

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Република Србија поред осталог уређује и поступак пред судовима (члан 86. тачка 1.-Устава). Извршни поступак је судски поступак, његов основни предмет је принудно намирење потраживања извршног повериоца пред судом. Исто важи и када извршење спроводи јавни извршитељ будући да решење о извршењу и онда доноси суд који решава и о правном леку против њега.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

После скоро три године примене Закона о извршењу и обезбеђењу (Службени гласник РС бр. 106/15, 106/16-аутентично тумачење и 113/18-аутентично тумачење) (у даљем тексту: „Закон“), уочене су одређене нејасноће у садржини закона које се нису могле превазићи тумачењем норми, већ се морало приступити изменама закона.

Измене Закона о извршењу и обезбеђењу имају за циљ и решавање проблема који настају у пракси применом овог закона. Првенствено су отклоњени одређени недостаци у појединим члановима закона који су садржали непотпуне, недовољно јасне или контрадикторне норме. Таква је норма која говори о извршењу када се после стицања заложног права промени власник непокретности као и одредба која говори о забрани укидања првостепеног решења и упућивање предмета на поновно решавање.

Једна од најважнијих новина је она која предвиђа да се једина непокретност физичког лица не може продати ради намирења потраживања из комуналних и сродних услуга, уколико је потраживање мање од 5.000,00 евра у динарској противредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења предлога за извршење. Такође, измене су правила о изузмању од извршења и ограничењима извршења тако што су значајно увећани прагови зарада, плата као и пензија, односно износи који су заштићени од могућности извршења чиме ће се спречити да извршење угрози основне потребе за живот извршног дужника. Детаљно је разрађено и појачано начело сразмере и у другим деловима Закона, а ове измене имају за циљ спречавање могућности да се уновчава имовина извршног дужника значајне вредности ради намирења багателног или незразмерно мањег износа потраживања извршног повериоца.

Када је реч о антикоруптивним мерама, Нацрт измена и допуна Закона о извршењу и обезбеђењу је препознао потребу да се у овом делу значајно интервенише у самом тексту закона. Појачано је и правило о томе ко не може бити купац у поступку извршења, тако што су јавни извршитељи, њихови заменици и помоћници, као и друга лица запослена код јавног извршитеља у потпуности изузети од ове могућности, без обзира да ли поступају у конкретном предмету или не.

Нацрт је пошао и од задатка да се мора онемогућити мултиплексовање трошка у поступку извршења. Зато су, најпре, унета два правила која онемогућавају извршне повериоце да наплате трошкове поступка у ситуацији када против истог дужника подносе више предлога за извршење по више различитих основа који су могли истовремено да се намирују или у случају „цепања“ потраживања по основу главнице, камате и трошкова поступка. У свим овим случајевима, извршни повериоци могу своје право остварити у једном извршном поступку, па чак и да то не учине (него намирење остварују у више

поступака) имаће право на накнаду трошкова само за један поступак. Додатно, Нацрт ће омогућити значајно мање трошкове у тзв. „буџетским“ предметима у којима се као извршни дужник означава Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, односно директни и индиректни буџетски корисници, имајући у виду да је пре предлога за извршење извршни поверилац дужан да о намери подношења предлога за извршење писменим путем обавести Министарство финансија најмање 30 дана пре подношења предлога за извршење чиме ће се продужити могућност за добровољним намирењем обавезе. Такође, смањење трошкова у овим предметима ће се огледати и у смањењу накнада за јавне извршитеље и то кроз измене Јавноизвршитељске тарифе.

Посебна пажња је посвећена решавању проблема који постоје у погледу јавних надметања које се одржавају у поступку извршења. Проблем ће бити разрешен увођењем електронског јавног надметања које ће онемогућити сваки вид злоупотреба и значајно повећати цене по којима се предмети извршења продају у извршном поступку. Наиме, велика већина чланова радне групе се слаже у једном, а то је да је јавна аукција као централна фаза продаје непокретности најслабија карика и да сада већ годинама влада недопустива пракса која се огледа у постојању једног јако уског круга правних односно физичких лица који фигурирају као купци непокретности које се продају на јавној аукцији у извршним поступцима у целој земљи. Тајна њиховог успеха не лежи у ванредним способностима надметања, већ у незаконитим методама којима се служе не били прибавили непокретност. Нажалост, у томе су им помогале и одредбе старог и новог Закона. Јавна је тајна да се потенцијални купци физички или посредно на неки други начин мотивишу да одустану од учествовања на аукцији пре њеног почетка. Уколико пак, овај метод не успе, прибегава се другом који се огледа у фиктивном нуђењу знатно високе цене уз познати сценарио каснији одустанак најбољег понуђача и продају другом најбољем понуђачу. У вези са изнетим пред радну групу поставило се низ питања и то:

- да ли јавно надметање према начину на коју је прописано по важећем Закону омогућава равноправно учествовање и слободну и отворену конкуренцију свих заинтересованих страна;
- да ли је и на који начин могуће обезбедити транспарентан и поштен поступак јавног надметања;
- да ли се сви интересенти могу адекватно информисати о свим релевантним информацијама које се односе на поступак јавног надметања;
- као и да ли овакав тренутни поступак омогућава постизање најповољније цене.

Став је да само развијање електронске платформе као једине адресе за јавно надметање свих потенцијалних интересената са примењивим заштитним мерама спречава злоупотребе.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У делу првом Закона о извршењу и обезбеђењу (Службени гласник РС бр. 106/15, 106/16-аутентично тумачење и 113/18-аутентично тумачење) (у даљем тексту: „Закон“) предвиђене су измене неких основних поставки закона, како би се обезбедило несметано функционисање извршног поступка са посебним акцентом на појачану заштиту начела сразмере.

У члану 1. Нацрта закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу (у даљем тексту: „Нацрт закона“) прецизира се члан 2. Закона и то термин „Решење о извршењу“ па је сада дефинисано да овај термин има значења решења о извршењу које

дносе суд и јавни извршитељ на основу извршне или веродостојне исправе чиме је уједно и престала потреба за постојањем тачке 8. истог члана. Такође, извршена је измена термина „организација за принудну наплату” па она надаље означава посебан организациони део Народне банке Србије који, поступа по налогу суда или јавног извршитеља.

Члан 2. Нацрта закона. Правило о надлежности у поступању по предлозима за извршење од стране јавних извршитеља, у погледу опсега, је прецизирано и проширено. Прецизирање се односи на спорно правно питање које се поставило у пракси у погледу одлучивања о предлогу за извршење, од стране јавних извршитеља у случајевима намирења новчаног потраживања насталог из комуналних услуга и сродних делатности, а на основу извршне исправе. Недвосмислено је предложеним изменама Закона (члан 3. ст. 3.) предвиђено да и о овим предлозима одлучује јавни извршитељ. *Ratio legis* ове законске измене је околност да се у пракси дешава да се утврђивање постојања потраживања из комуналних услуга захтева најпре у парничном поступку подношењем тужбе за издавање платног налога. По добијању пресуде, покреће се извршни поступак, на основу извршне исправе (поменуте пресуде) што за последицу има да се овакви предмети расподељују јавним извршитељима по диспозицији извршних поверилаца, односно да се предмети расподељују по општем систему расподеле. О томе се изјаснила и Комора јавних извршитеља, потврђујући овај проблем и указујући да долази до злоупотребе, односно избегавања примене императивне норме у вези са равномерном расподелом предмета (члан 393. Закона). Из тог разлога додато је и посебно правило члана 400. које говори о извршењу на основу извршне исправе ради намирења новчаног потраживања из комуналних услуга и сродних делатности и у вези са тим сходној примени правила о равномерној расподели предмета (члан 393. Закона). Надлежност у поступању јавних извршитеља у вези са одлучивањем о предлогу за извршење је проширена, па је предвиђено да о предлогу за извршење ради намирења новчаног потраживања према извршном дужнику из члана 300. ст. 2, 3. и 4. овог закона одлучује јавни извршитељ. Реч је, наиме, о одређивању извршења према Републици Србији, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе, односно директним и индиректним буџетским корисницима, а по правилу су то релативно једноставни предмети (углавном значајно једноставнији од „комуналних“ предмета, а код којих је одлучивање о поднетом предлогу за извршење већ Законом поверено јавним извршитељима), који се спроводе само једним средством и предметом извршења, те се сматра да јавни извршитељи могу адекватно одговорити на овај нови поверили задатак. Наведеном изменом закона ће бити омогућено растерећење судова у извршној материји обзиром да је реч о великом броју ових предмета, за које се услед промене надлежности у погледу одлучивања о предлогу очекује значајно ефикасније поступање од стране судова у другим извршним поступцима.

Чланом 3. Нацрта закона прецизира се члан 4. став 1. Закона и додаје нови став 3. погледу надлежности за спровођење извршења, о којој говори члан 4. Закона. Прецизирани је надлежност суда за извршење па је суд надлежан за случај чињења које може предузети само извршни дужник (паралелно је додата и изрична норма у члану 422. ст. 4. да претходну и привремену меру извршава јавни извршитељ, осим у случајевима из члана 4. став 1. овог закона), док се надлежност јавних извршитеља проширује у погледу спровођења извршења заједничке продаје непокретности и покретних ствари, у погледу решења за која је законом прописано да се извршавају по службеној дужности, затим у случају наплате законског издржавања, као и када је то предвиђено посебним законом (нпр. Закон о судским таксама). У претходном периоду, ретка је била примена новог средства извршења у нашем извршном праву-заједничке продаје непокретности и покретних ствари коју је спроводио суд, а суштински реч је о примени правила која се односе на извршење на непокретностима и на покретним стварима које редовно спроводе јавни извршитељи, што чини оправданим

измену овог законског правила у погледу надлежности. Додатно, код наплате законског издржавања, реч је о извршењу ради наплате новчаног потраживања, као и сваког другог новчаног потраживања, па се исто надаље поверава јавним извршитељима у надлежност. Све предложене измене пратиће и измене Јавноизвршитељске тарифе.

Члан 4. Нацрта закона. Рок за подношење захтева за изузеће судије (члан 13. Закона) је прецизирањ и везан је за рок за доношење решења о правном леку. Подношење захтева за изузеће судије, као и подношење приговора против решења којим је захтев за изузеће одбачен или одбијен не одлаже извршење или обезбеђење. Идентично правило је предвиђено и кроз измене члана 68. Закона па подношење захтева за изузеће јавног извршитеља као и подношење приговора против решења којим је захтев за изузеће одбачен или одбијен, односно нема суспензивно дејство.

Члан 5. Нацрта закона. Измењено је правило о забрани располагања предметом извршења (члан 19. Закона), па тако немају правно дејство акти правног или фактичког располагања предметом извршења или обезбеђења од дана доношења решења о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе или решења о обезбеђењу. *Ratio legis* ове измене је смањење маневарског простора да дужник у периоду од доношења решења до његовог достављања може правно перфектно учинити располагање неком својом имовином која је решењем о извршењу одређена као предмет извршења у конкретном извршном поступку. Ставом 2. овог члана је предвиђена сходна примена и у случају закључка јавног извршитеља па ће ова последица наступити без обзира да ли је у питању закључак јавног извршитеља ради конкретизовања предмета извршења на основу већ одређеног извршења на целокупној имовини извршног дужника или је реч о закључку којим се мења или додаје средство или предмет извршења.

Члан 6. Нацрта закона. Закон о извршењу и обезбеђењу уређује однос између извршног поступка на основу заложне изјаве или уговора о хипотеци и вансудског поступка намирења према правилима Закона о хипотеци. Међутим, начин на који је то учињено, као и околност да Републички геодетски завод у пракси не брише забележбе хипотекарне продаје по истеку рока од 18 месеци по службеној дужности (члан 34. став 6. Закона о хипотеци) су довели до тога да суштински хипотекарни поверилац који је започео поступак намирења вансудским путем остане „заробљен“ у том поступку без могућности да намирење настави кроз извршни поступак. Из тог разлога унето је правило да хипотекарни поверилац може у сваком тренутку оптирати за извршни поступак umesto већ започетог вансудског поступка што ће се сматрати одустанком од вансудског поступка па ће јавни извршитељ приликом уписа забележбе решења извршења у катастар непокретности наложити катастру непокретности да обрише забележбу хипотекарне продаје. Ако је предлог за извршење поднет после доношења решења о упису забележбе хипотекарне продаје, сматра се да је извршни поверилац одустао од намирења применом закона којим се уређује хипотека. У случају из става 3. овог члана јавни извршитељ ће приликом достављања решења о извршењу ради уписа забележбе у катастру непокретности наложити и брисање забележбе хипотекарне продаје.

Члан 7. Нацрта закона. У погледу момента у којем ће се ценити сукоб два закона, уместо досадашњег постављеног који се односи на доношење решења о забележби хипотекарне продаје по Закону о хипотеци, вредноваће се моменат коначности таквог решења, имајући у виду да је овај тренутак пресудан и у односу на могућност спровођења вансудског поступка намирења према одредбама Закона о хипотеци. У случају да је коначност решења о забележби хипотекарне продаје наступила пре доношења решења о извршењу преимућство се даје вансудском поступку, а извршни поступак се наставља ако непокретност није продата у поступку намирења применом закона којим се уређује

хипотека, у року од 18 месеци од коначности решења о упису забележбе хипотекарне продаје.

Члан 8. Нацрта закона. Правило о правним лековима (члан 24. Закона) се мења тако што се предвиђа да се приговор може изјавити против решења првостепеног суда и јавног извршитеља само када је то прописано овим законом и као приговор трећег лица. Против решења којим је одлучено о приговору може се изјавити жалба само када је то прописано овим законом.

Чланом 9. Нацрта закона прецизира се члан 25. Закона у погледу рока у коме се подносе жалба и приговор. Поменути правни лекови подносе се у року од осам дана од дана достављања решења, осим ако овим законом није одређен дужи или краћи рок.

Чланом 10. Нацрта закона брише се и сам назив члана 26. Закона и садржина члана 26. Закона. Наиме, одредба члана 26. Закона о забрани укидања првостепеног решења и враћања на поновно одлучивање изазвала је доста проблема у пракси, нарочито у ситуацији када другостепени суд одлучује по правном леку на решење о одбијању или одбацивању предлога за извршење, те је, из тог разлога, поменута одредба брисана, имајући у виду да у судској пракси постоје резличита тумачења ове одредбе Закона.

Члан 11. Нацрта закона. У члану 27. брисан је став 1. који предвиђа да је правоснажно решење донето о жалби јер је кроз измене предложеним чланом 77а предвиђено да се против решења којим је усвојена жалба извршног дужника може уложити жалба. Такође, брисан је и став 2. овог члана који је прописивао да када решење може да се побија искључиво приговором правоснажно је решење донето о приговор будући да је изменама Закона омогућено да се против решења којим је одлучено о приговору може изјавити жалба (нпр. против решења којим је усвојен приговор трећег лица из члана 109. ст. 3. Закона).

Члан 12. Нацрта закона. Правило о враћању у пређашње стање (члан 28. Закона) је изменјено на начин да је примена овог института могућа у ситуацији када дође до пропуштања рока за изјављивање правног лека против решења о извршењу, без обзира на то да ли је решење о извршењу донето на основу извршне или веродостојне исправе, док о овом предлогу одлучује суд који је надлежан да одлучује о правном леку против решења о извршењу.

Члан 13. Нацрта закона. Када је реч о идентификационим подацима извршног дужника и извршног повериоца (члан 30. Закона), брисана је обавеза означавања датума рођења, а у складу са ставом судске праксе, као и услед околности да је овај податак садржан у јединственом матичном броју грађана који се свакако мора назначити. За правно лице дodata је обавеза навођења седишта домаћег правног лица чиме је исправљен пропуст у тексту овог члана.

Члан 14. Нацрта закона. Постојеће правило члана 31. Закона које прописује обавезу државних органа, ималаца јавних овлашћења, других правних лица и предузетника да извршном повериоцу који наведе потраживање ради чијег намирења или обезбеђења намерава да води извршни поступак или поступак обезбеђења и приложи извршну исправу у којој је садржано потраживање, бесплатно доставе све податке које су дужни да доставе и суду и јавном извршитељу, изузев података из пореске пријаве за последње три године је проширен и на случај када извршни поверилац поседује меницу издату од стране извршног дужника. Овом законском изменом је појачано дејство менице у извршном поступку и пре његовог формалног започињања. Проблем који јавна комунална предузећа имају у погледу недостатка податка о јединственом матичном броју грађана својих дужника и немогућности да тај податак прибаве је разрешен посебном одредбом овог члана да извршни поверилац пружалац комуналних и сродних услуга који своје потраживање доказује веродостојном исправом из члана 394. овог закона има право да прибави податке о јединственом матичном броју грађана извршног дужника. Ова могућност се предвиђа, имајући у виду да је

јединствени матични број грађана извршног дужника физичког лица, обавезни елемент предлога за извршење, а у недостатку истог ови повериоци су принуђени да покрећу парничне поступке подношењем тужби против дужника ради добијања платног налога чиме се значајно увећавају трошкови за обе стране а које на крају, најчешће сноси извршни дужник. Да би се ово избегло, омогућено је да ови повериоци, изменом овог члана Закона, сазнају податак који им је неопходан за подношење предлога за извршење.

Чланом 15. Нацрта закона прецизира се члан 33. Закона и додаје нови став 5. Додато је правило да трошкове поступка у вези са одређивањем и спровођењем извршења коначно сноси извршни дужник. Ово правило има за циљ разрешење дилеме на које лице се коначно превалајују трошкови извршног поступка, које се појавило у делу судске праксе. Разрешена је овим чланом Нацрта још једна практична дилема о томе ко сноси трошкове поступка у случају када је извршни поверилац ослобођен од уплате предујам, а то је извршни дужник.

Са циљем спречавања непримерене праксе која доводи до значајног увећања трошкова поступка на терет извршног дужника, чланом 16. Нацрта закона прецизирани је члан 34. Закона и додати нови ст. 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10 и 11. Стoga, извршни поверилац који је подношењем више предлога за извршење против истог извршног дужника захтевао одвојено намирење више потраживања, а која су се могла намирити у истом извршном поступку, има право само на накнаду оних трошкова које би имао да је ради намирења тих потраживања поднео само један предлог за извршење. Сличну праксу је било потребно спречити и у ситуацији када извршни поверилац подноси више предлога за извршење против истог дужника тражећи одвојено намирење главнице, камате или трошкова или њихових делова. То је учињено кроз посебан став овог члана о сходној примени претходног дефинисаног правила да такав извршни поверилац има право само на накнаду оних трошкова које би имао да је ради намирења тих потраживања поднео само један предлог за извршење. Право учесника у поступку на трошкове које је предузeo у циљу заштите својих права појавило се као спорно питање у пракси. У том смислу је унета, кроз посебан став овог члана, одредба да учесник у поступку има право на накнаду тих трошкова. Истовремено, vice versa, учесник у поступку дужан је да накнади трошкове које је неосновано проузроковао својим радњама.–У оквиру овог члана измене је и правило о начину одлучивања о трошковима. Задржан је принцип да се о трошковима одлучује решењем, али је дodata одредба да се то чини по службеној дужности, на предлог странке или учесника. Решење којим су утврђени трошкови поступка спроводи се против странке или учесника у истом поступку у ком је донето, а ова одредба се сходно примењује и када је решењем јавног извршитеља поступак обустављен због неплаћања предујма.

Члан 17. Нацрта закона. У погледу полагања јемства је исправљено правило из члана 35. Закона да се јемство положе у депозит јавног извршитеља, па ће се јемство полагати односно уплаћивати на наменски рачун јавног извршитеља чиме ће бити разрешена дилема да ли се јемство може положити у готовом новцу. Дакле, правило је да се јемство положе уплатом на наменски рачун јавног извршитеља, а изузетно то је могуће и у облику банкарске гаранције или хартија од вредности, драгоцености или покретних ствари чија се вредност лако утврђује на тржишту, а које брзо и једноставно могу да се уновче (уз брисање досадашњег ограничења у погледу сагласности друге стране имајући у виду да за то не постоје ваљани разлози).

Члан 18. Нацрта закона. Када је реч о достављању извршном дужнику из члана 36. Закона, огласну таблу суда ће, убудуће, заменити електронска огласна табла. Разлог ове измене је практичне природе, имајући у виду да ће странкама бити значајно једноставније и доступније да се информишу путем електронске огласне табле. Огласна табла суда је често недовољно транспаретно место путем којег се врши достављање у извршном поступку, писмена је често тешко видети или пронаћи, што чини ову законску измену веома

потребном. Последично, измене су све друге одредбе Закона где је било неопходно појам огласна табла суда усагласити са појмом електронска огласна табла (члан 37) а термин огласна табла Коморе је замењен изразом Електронска огласна табла Коморе(чланови 174,177,181,210,237 и 239. Закона). Оно што је посебна новина коју доноси овај члан Нацрта је правило да у случају извршења на основу веродостојне исправе уколико поновљено достављање не успе, решење се истиче на огласну таблу у року од 3 дана а не наредног дана како је сада гласила формулатија овог члана.

Чланом 19. Нацрта закона прецизира се члан 37. Закона. Поменутим чланом Закона је предвиђено измене правило по којем суд преко чије електронске огласне табле јавни извршитељ доставља акте и писмена води посебну евиденцију о томе када су акт или писмено истакнути на електронској огласној табли и када су скинути с ње и о томе доставља службену електронску потврду јавном извршитељу. Ова одредба уводи службену електронску потврду коју ће судови достављати јавним извршитељима. Такође, друга измена у овој норми доноси правило да се достављање измену јавног извршитеља и других органа извршног поступка може вршити и електронским путем.

Чланом 20. Нацрта закона прецизира се члан 39. Закона. Правило о сходној примени закона којем се уређује парнични поступак је измене на начин да се у извршном поступку и поступку обезбеђења сходно применује закон којим се уређује парнични поступак, ако овим или другим законом није другачије одређено, што је уобичајна формулатија која је у Републици Србији више деценација била пристутна у законима којима је уређиван извршни поступак.

Чланом 21. Нацрта закона прецизира се члан 41. Закона па је у погледу круга извршних исправа, озакоњен правни став Врховног касационог суда (заузет на седници грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 31.5.2016. године) да је извршна исправа и одлука Уставног суда којом је усвојен захтев подносиоца уставне жалбе за накнаду штете али и одлука Уставног суда којом су признати трошкови поступка пред тим судом. Посебна норма је стипулисана у овом члану да се извршење на основу заложне изјаве или уговора о хипотеци као и извода из регистра залоге или финансијског лизинга може спровести само на предмету заложног права. Овом одредбом је разрешена дилема у погледу могућности да се наведене извршне исправе користе од извршних поверилаца ради намирења потраживања из остале дужникove имовине. То даље неће бити могуће.

Чланом 22. Нацрта закона додаје се нови члан 47а којим је разрешено и спорно правно питање у судској пракси да ли се може кроз извршни поступак захтевати наплата законске затезне камате на износ досуђених трошкова у извршној исправи. Наиме, ако су у извршној исправи одређени трошкови поступка, суд ће на предлог извршног повериоца решењем о извршењу одредити наплату законске затезне камате на износ досуђених трошкова од дана наступања извршности извршне исправе до дана наплате, а ова одредба члана сходно се применује и на јавног извршитеља када је он надлежан за доношење решења о извршењу на основу извршне исправе.

Чланом 23. Нацрта закона прецизира се члан 48. Закона и додаје нови став 4. Поменути члан Закона је измене са циљем утврђивања коначног законског правила које би било у складу са аутентичним тумачењем овог законског члана од стране Народне скупштине Републике Србије (Службени гласник РС бр.113/2017). Последично са овом изменом, измене је и жалбени разлог из члана 74. ст. 1. тач. 7. (ако потраживање није прешло или није пренето на извршног повериоца или ако обавеза није прешла или није пренета на извршног дужника). Додатно, додата је одредба некадашњег члана 23. ст. 5. Закона о извршењу и обезбеђењу из 2011. године у погледу дејства преноса или прелаза предмета извршења са извршног дужника на треће лице након доношења решења о извршењу. Такође, у последњем ставу овог члана је предвиђено да када извршног повериоца

у извршном поступку заступа адвокат, наплата досуђених судских трошка и трошка извршења извршиће се на рачун адвоката и без уговора о преносу потраживања, на основу по закону овереног пуномоћја којим га је извршни поверилац овластио да наплату трошка поступка захтева на свој рачун. Овим је разрешена дилема која је постојала у једном делу судске праксе.

Чланом 24. Нацрта закона прецизира се члан 54. Закона, У погледу средстава извршења, најпре су додата још два средства извршења заједничка продаја непокретности и покретних ствари и уновчење других имовинских права извршног дужника. У односу на заједничку продају непокретности и покретних ствари, у теорији извршног права ово је већ препознато као ново средство извршења, а слично су резоновали и судови, па ова измена Закона представља озакоњење постојеће устале праксе. Када је реч о уновчењу других имовинских права извршног дужника, *ratio legis* ове измене је заправо став привредних судова да извршење не патенту или жигу извршног дужника није могуће с обзиром на то да Закон не познаје средство извршења на основу којег би тако нешто било могуће спровести. Зато је поред измене у овом члану Закона додат и посебан члан 338а којим је овај проблем коначно разрешен па се извршење на другим имовинским правима извршног дужника (патент, жиг и слично) спроводи њиховом пленидбом и уновчењем уз сходну примену одредаба овог закона којима се уређује извршење на покретним стварима ради намирења новчаног потраживања, осим одредаба о електронском јавном надметању.

Чланом 25. Нацрта закона прецизира се члан 55. Закона у циљу усклађивања Закона са Законом о финансијском обезбеђењу. С тога је предметним чланом Нацрта закона предвиђено да предмет извршења не могу бити новчана средства и финансијски инструменти који су утврђени као средство обезбеђења у складу са законом којим се уређује финансијско обезбеђење, укључујући новчана средства и финансијске инструменте на којима је установљено заложно право у складу са тим законом. Посебним ставом овог члана је предвиђено, а ради спречавања бројних злоупотреба у пракси, да предмет извршења не могу бити непокретне ни покретне ствари које користе државни органи за обављање послова из своје надлежности.

Чланом 26. Нацрта закона прецизира се члан 56. Закона. Посебна пажња је посвећена појачавању практичне примене начела сразмере као једног од најважнијих начела извршног поступка. У том смислу, постојећи члан 56. Закона у којем је садржано основно правило у погледу сразмере извршења је додатно разређен са нова два става. Најпре, приликом избора између више средстава и предмета извршења, јавни извршитељ по службеној дужности води рачуна о томе да се извршење спроводи оним средством и на оном предмету који су за извршног дужника најмање неповољни. Дакле, обавеза на страни јавног извршитеља да у сваком тренутку води рачуна о начелу сразмере је појачана тако што ће јавни извршитељ морати по службеној дужности да пази да се извршење спроводи средством и на предмету који су за дужника најмање неповољни. Међутим, и од тога правила постоји изузетак, па се не примењује начело сразмере ако се извршни дужник у форми јавне или по закону оверене исправе сагласио да се извршење спроведе одређеним средством и на одређеном предмету извршења, или ако је несумњиво утврђено да постоји само једно средство и један предмет извршења из којег се може намирити потраживање извршног повериоца. *Ratio legis* ове одредбе лежи у чињеници да се морају заштити повериоци од примене начела сразмере у ситуацији када се извршни дужник сложио у одређеној форми (нпр. у форми оверене заложне изјаве у складу са Законом о хипотеци) да се извршење може спровести одређеним средством или на одређеном предмету извршења као и у ситуацију у којој је јавни извршитељ приликом спровођења извршења утврдио да се према извршном дужнику извршење може спровести само једним средством или на једном предмету извршења. У

таквој ситуацији се више не може штитити начело сразмере јер би даља заштита овог начела довела до онемогућавања намирења извршног повериоца.

Чланом 27. Нацрта закона прецизира се члан 57. Закона. У циљу додатне заштите начела сразмере измене је норма постојећег члана 57. Закона, те, с тога, ако је у решењу о извршењу одређено више средстава и предмета извршења, јавни извршитељ може закључком, по службеној дужности или на предлог странке, ограничiti извршење на само нека средства и предмете који су довољни да се извршни поверилац намири. дакле, и у овом случају се уводи обавеза јавном извршитељу да, по службеној дужности, заштити начело сразмере у извршном поступку, не чекајући и не зависећи од предлога извршног дужника.

Чланом 28. Нацрта закона прецизира се члан 58. Закона, па ће јавни извршитељ по службеној дужности или на предлог странке закључком да промени већ одређено средство и предмет извршења, ако постоји очигледна несразмера измене одређеног средства и предмета извршења и висине потраживања извршног повериоца. Такође, правило о промени и додавању средства и предмета извршења је изменено на начин да јавни извршитељ који се стара о наплати потраживања извршног повериоца по службеној дужности или на предлог странке додаје или мења средство и предмет извршења, управо ради прилагођавања околностима конкретног случаја. Додатно, када је реч о начелу сразмере, стипулисана је посебна норма у члану 394. ст. 2. која говори о томе да се не може одредити извршење продајом једине непокретности у власништву извршног дужника физичког лица ради намирења потраживања чија главница не прелази износ од пет хиљада евра у динарској противвредности по средњем курсу народне банке србије на дан подношења предлога за извршење. На овај начин, штити се право на дом извршних дужника у предметима наплате новчаних потраживања насталих по основу комуналних или сродних услуга у ситуацији када је реч о потраживањима мање вредности чиме се непосредно онемогућава продаја једине непокретности извршног дужника да би се намирило несразмерно мање потраживање извршног повериоца.

Чланом 29. Нацрта закона прецизира се члан 59. Закона. Одредбе о предлогу за извршење су претрпеле одређене измене ради разјашњења спорног правног питања које се јавило у примени Закона, да ли се извршење може одредити на целокупној имовини извршног дужника и по предлогу за извршење на веродостојне исправе имајући у виду да ова могућност није ни била спорна када је реч о извршењу на основу извршне исправе. Тако је правило о предлогу за извршење на основу извршне исправе као и на основу веродостојне исправе (члан 62. Закона) допуњено изречном могућношћу да се извршење одреди на целокупној имовини извршног дужника.

Чланом 30. Нацрта закона прецизира се члан 60. Закона. Ради избегавања сваке сумње, и у поменутом члану Закона је јасно назначено да се извршење може одредити и на основу извршне и веродостојне исправе. У односу на могућност одређивања извршења на целокупној имовини извршног дужника, ово правило је изречно изменама Закона предвиђено и у делу Закона који се односи на наплату потраживања насталих по основу комуналних и сродних делатности (члан 397. Закона).

Чланом 31. Нацрта закона је прецизирао члан 62. Закона ради потврђивања могућности да се извршење на целокупној имовини извршног дужника може одредити на основу извршне и веродостојне исправе.

Чланом 32. Нацрта закона предвиђена додаје се назив члана и члан 62а којим се дефинише могућност подношења предлога за извршење у електронском облику.

Чланом 33. Нацрта закона мења се назив члана 66. Закона. Поменута измена извршена је у циљу појашњења да је реч о садржини решења о извршењу на основу извршне исправе.

Чланом 34. Нацрта закона прецизира се члан 67. Закона. Када је реч о садржини решења о извршењу на основу веродостојне исправе, поменути члан Закона је било неопходно допунити идентичним правилима које важе за садржину решења о извршењу на основу извршне исправе, најпре да се извршење може одредити на целокупној имовини извршног дужника а последично и да ако извршни поверилац у предлогу за извршење није назначио средство и предмет извршења јавни извршитељ, без предлога извршног повериоца, доноси закључак којим после идентификовања имовине извршног дужника одређује средство и предмет извршења.

Чланом 35. Нацрта закона извршено је прецизирање члана 68. ст. 5. Закона тако што је предвиђено да подношење захтева за изузеће јавног извршитеља, као и подношење приговора против решења којим је захтев за изузеће одбачен или одбијенне одлаже извршење или обезбеђење .

Чланом 36. Нацрта закона прецизира се члан 74. Закона. У овом члану Закона су изменењена два жалбена разлога, па се жалба може изјавити ако потраживање није прешло или није пренето на извршног повериоца или ако обавеза није прешла или није пренета на извршног дужника, чиме је извршено усклађивање са чланом 48. Закона и ако је наступила застарелост потраживања из извршне исправе а додат је један нови жалбени разлог па се жалба може изјавити и из разлога прописаних посебним законом а како би се направила веза са другим законима који садрже процесне норме. Такође, разрешено је питање да ли се жалба може изјавити истицањем жалбеног разлога да је потраживање престало.

Чланом 37. Нацрта закона даје се нови члан 77а. Одредбе предметног члана омогућавају првостепеном суду који је донео решење о извршењу да одлучује о жалби ако оцени да је жалба основана. Неретке су ситуације у којима је већ првостепеном суду јасно да је жалба основана, а досадашње одредбе закона нису омогућавале првостепеном суду било шта осим да жалбу оцењује процесно правно односно да је достави другостепеном суду на одлучивање. У том случају он може жалбу извршног дужника изјављену против решења о извршењу усвојити, укинути решење о извршењу, обуставити извршење у целини или делимично и укинути спроведене радње. Против овако донетог решења може се изјавити жалба другостепеном суду. Уколико првостепени суд не одлучи да сам решава о жалби, доставиће је на решавање другостепеном суду. Ове одредбе имају за циљ повећање ефикасности судова приликом одлучивања о жалби али и прилагођавање процесних норми околностима конкретног случаја у којем је могуће применити наведена правила.

Чланом 38. Нацрта закона прецизира се члан 78. Закона, те се граница испитивања првостепеног решења од стране другостепеног суда по службеној дужности у погледу стварне и месне надлежности суда ограничава само на стварну надлежност првостепеног суда.

Чланом 39. Нацрта закона прецизира се члан 80. Закона. Наиме, извршено је прецизирање норме да ако је жалба усвојена због стварне или месне ненадлежности првостепеног суда, решење о извршењу се неће укидати, а само суд коме су уступљени списи предмета може да укине спроведене извршне радње ако је то потребно ради правилног вођења извршног поступка.

Чланом 40. Нацрта закона прецизира се члан 81. Закона. Парнични поступак по тужби извршног дужника за утврђивање недозвољености извршења који је уређен овим чланом Законасадржи одредбу по којој се независно од означене вредности предмета спора, примењују одредбе о споровима мале вредности из закона којим се уређује парнични поступак а ревизија није дозвољена. Ова одредба није остварила свој смисао, имајући у виду да у неким случајевима може бити реч о споровима велике вредности за које се мора обезбедити редовна парнична процедура и заштита. Из наведеног разлога, ова одредба је брисана из постојећег члана 81. Закона.

Чланом 41. Нацрта закона прецизира се члан 83. Закона на начин да се код сходне примене одредаба овог закона поред сходне примене одредби члана 76 додаје и сходна примена одредби члана 77а.

Чланом 42. прецизира се члан 84. Закона. У погледу одлучивања другостепеног суда по жалби, учињена је једна измена у постојећем члану 84. Закона брисањем дела норме да суд пази по службеној дужности на месну надлежност првостепеног суда.

Чланом 43. Нацрта закона назив одељка 4. и одељак 4. мењају се и гласе: „Приговор у поступку одлучивања о предлогу за извршење на основу веродостојне исправе”. Одредбе о приговору су се у пракси показале као веома компликоване за примену, а у одређеним деловима и нејасне. Такође, тростепеност у одлучивању у случају извршења на снову веродостојне исправе је револуционарна новина коју је увео Закон, међутим ова новина није донела очекиване резултате. Очекивања која је жалбе у режиму правних лекова на решење о извршењу на основу веродостојних исправа имао законодавац се нису остварила јер је статистика показала да у великом проценту случајева другостепени суд жалбу одбија, потврђује решење којим је усвојен приговор извршног дужника, у ком случају се поступак наставља као парнични поступак поводом приговора против платног налога. У суштини, предложене измене режима у погледу приговора на решење о извршењу на основу веродостојне исправе представљају разрађен систем из Закона о извршењу и обезбеђењу из 2011. године. Ипак, имајући у виду да је и применом правила тог закона у погледу приговора било одређених проблема, нарочито у смислу олаког усвајања приговора (а посебно у привредноправној материји), поједине одредбе су измене односно појачано је њихово дејство. Основне поставке о приговору полазе од тога да извршни дужник може приговором да побија решење о извршењу на основу веродостојне исправе, а извршни поверилац решење о одбацувању или одбијању предлога за извршење на основу веродостојне исправе, странке могу приговором да побијају и само део решења којим су одмерени трошкови поступка а на приговор извршног повериоца сходно се примењују одредбе о приговору извршног дужника. Одредбе постојећег члана 86. Закона измене су сходно изменама целокупног одељка. Приговор се може изјавити из тачно Законом одређених разлога (реч је о *numerus clausus* постављеним разлогима – члан 87. Закона) а извршни дужник је дужан да у приговору наведе разлоге због којих побија решење и изнесе чињенице и приложи писмене доказе на којима заснива приговор, иначе се приговор одбацује као непотпун, без претходног враћања на допуну (члан 88. Закона). Приговор се доставља извршном повериоцу на одговор, а судија појединац доставља већу приговор, решење и списе предмета наредног радног дана од пријема одговора на приговор или од истека рока за одговор на приговор. Веће је дужно да одлучи о приговору у року од 15 дана од када му судија достави приговор и списе предмета, а решење донето о приговору отправља се у року од три дана од дана доношења (члан 89. Нацрта закона). У изменом члану 90. Нацрта Закон је предвиђен поступак као и одлуке по приговору, па ако се решење о извршењу побија само у делу у којем су одређени средство и предмет извршења, на поступак по приговору сходно ће се применити одредбе о жалби против решења о извршењу на основу извршне исправе, а такав приговор не одлаже извршење. Ако веће усвоји приговор против дела решења којим су одређени средство и предмет извршења, судија појединац обавештава извршног повериоца да је део решења којим је извршни дужник обавезан да намири новчано потраживање постао извршна исправа на основу које може да се захтева извршење у истом или другом поступку. Ако се решење о извршењу побија у целини или само у делу којим је извршни дужник обавезан да намири потраживање, ако извршни дужник учини вероватним наводе из приговора којим решење побија у делу у ком је обавезан да намири потраживање, веће ће ставити ван снаге решење о извршењу у делу у коме је одређено извршење и одредити да се поступак наставља као

парнични поступак поводом приговора против платног налога, а ако суд за то није стварно или месно надлежан, списи предмета достављају се надлежном суду.

Чланом 44. Нацрта закона прецизира се члан 108. Закона и додаје нови став 3. Правила о приговору трећег лица су претрпеле одређене измене. Најпре, приговор трећег лица мора да садржи његове идентификационе податке из члана 30. овог закона како би било јасно о ком лицу се недвосмислено ради, али и како би се омогућио олакшани поступак за накнаду трошкова уколико их ово лице проузрокује странкама у поступку. Овим чланом је извршено и прецизирање да и извршни поверилац и извршни дужник имају могућност да се о приговору трећег лица изјасне у року од 8 дана од дана достављања.

Чланом 45. Нацрта закона прецизира се члан 109. Закона и додаје нови став 3. Након одлучивања о приговору трећег лица поједностављен је режим правних лекова тако што је омогућен правни лек само извршном повериоцу који може уложити жалбу на решење о усвајању приговора.

Чланом 46. Нацрта закона бришу се назив члана 110. и члан 110. закона.

Чланом 47. Нацрта закона прецизира се члан 111. Закона. Уколико је приговор трећег лица одбачен или одбијен, треће лице може покренути парнични поступак за утврђење недозвољености извршења. Као и код правила о парничном поступку који покреће извршни дужник за утврђивање недозвољености извршења и у овом случају је брисана норма која упућује на примену правила о маличним споровима.

Чланом 48. Нацрта закона прецизира се члан 113. Закона. Измене у садашњег члана 113. Закона односе на терминолошко прецизирање да извршни дужник може, када је извршење већ спроведено (а не окончано), поднети суду предлог за противизвршење.

Чланом 49. Нацрта закона прецизира се члан 115. Закона. Измене предметног члана извршене су у погледу разлога за противизвршење па се предлог за противизвршење подноси ако је у току извршног поступка извршни дужник добровољно намирио потраживање извршног повериоца мимо суда тако да је извршни поверилац двоструко намирен – у року од 30 дана од дана када је извршење спроведено и ако је извршни поверилац примио више од свог потраживања или ако при извршењу на заради и другим сталним новчаним примањима нису поштоване одредбе о ограничењу извршења – у року од 30 дана од дана када је извршење спроведено.

Чланом 50. Нацрта закона прецизира се члан 116. Закона. Измењен је и сам поступак по предлогу за извршење у односу на извршног повериоца, тако да се предлог њему доставља на изјашњење у року од 8 дана од дана достављања док су брисане последице неизјашњења извршног повериоца. О предлогу ће бити одлучено у складу са регуларном процедуром предвиђеном Законом о извршењу и обезбеђењу, па је изјашњење извршног повериоца о предлогу ирелевантно за саму одлуку по предлогу за противизвршење.

Чланом 51. Нацрта закона прецизира се члан 117. Закона. Наиме, предметном изменом измењена је језичка грешка у тексту Закона, па је реч „предлог“ замењена речју: „предмет“.

Чланом 52. Нацрта закона прецизира се члан 120. Закона. У делу закона којим је уређено одлагање извршења на предлог извршног повериоца, у случају доношења решења о одбацивању или одбијању предлога, извршена је измена тако што је омогућен приговор, за разлику од ранијег правила да жалба није дозвољена. Приговор у овом случају има за циљ могућност заштите извршног повериоца који је затражио одлагање а његов предлог је одбачен или одбијен.

Чланом 53. Нацрта закона прецизира се члан 123. Закона. Одлагање на предлог трећег лица је допуњено правилом да је треће лице, идентично као и код приговора трећег лица, дужно да уз предлог достави своје идентификационе податке из члана 30. Закона.

Разлог ове измене је тај да би се омогућила лакша идентификација трећег лица али и лакша накнада трошкова од трећег лица уколико потреба неког случаја то налаже.

Чланом 54. Нацрта закона прецизира се члан 124. Закона и додају нови ст. 1. и 2. Предметним изменама се омогућава достављање предлога извршног дужника односно трећег лица извршном повериоцу који у року од 3 дана од дана достављања може дати одговор, а последично се и рок који јавни извршитељ има да одлучи о предлогу за одлагање везује за моменат истека рока за одговор од стране извршног повериоца (став 3. наведеног члана).

Чланом 55. Нацрта закона прецизира се члан 125. Закона и додаје нови став 4. Изменама закона је разрешена дилема која се појавила у пракси, да ли подношење захтева за одлагање одлаже извршење (или приговора на решење о одбацивању или одбијању предлога за одлагање), и то новом одредбом да подношење предлога за одлагање извршења, као и подношење приговора против решења којим је одбачен или одбијен предлог за одлагање извршења не одлаже извршење .

Чланом 56. Нацрта закона прецизира се члан 126. Закона. Постојећи закон је пропустио да дефинише начин на који се одређује трајање одлагања извршења по предлогу трећег лица па је то учињено кроз предметну измену.

Чланом 57. Нацрта закона прецизира се члан 129. Закона. Имајући у виду да је од доношења Закона изменењен Закон о стечају у погледу правних последица отварања стечајног поступка у односу на поступак извршења у којем је стечајни дужник извршни дужник, па тако сада у случају стечаја извршног дужника наступа прекид поступка извршења а не његова обустава, престала је потреба за постојањем члана 129. ст. 3. Закона који је брисан.

Чланом 58. Нацрта закона прецизира се члан 130. Закона. Правило о закључењу извршног поступка из члана 130. ст. 1. је остало непромењено али је брисан став 2. наведеног члана, имајући у виду да не постоји оправдање за издвајање посебних категорија извршних дужника. Последично је изменењен и став 3. овог члана па извршни поверилац може да предложи јавном извршитељу наставак извршног поступка ако сматра да није правилно или у целини намирен, у року од 30 дана од дана достављања закључка о закључењу извршног поступка.

Чланом 59. Нацрта закона прецизира се члан 131. Закона и додаје нови став 3. Предлог измене Закона предвиђа недвосмислену одредбу да се новчана казна изриче и сваком другом лицу које омета или спречава спровођење извршења.

Чланом 60. Нацрта закона прецизира се члан 132. Закона. Наиме, законом је предвиђено да ако судски извршитељ обавести суд да не може да се спроведе извршење новчане казне, суд који ју је изрекао одмах доноси решење којим сваких 1.000 динара новчане казне замењује једним даном мере затвора, а највише до 60 дана. На извршење мере затвора примењују се одредбе закона којим се уређује извршење кривичних санкција осим одредаба о одлагању извршења казне. Изузимање могућности примене одредби закона којим се уређује извршење кривичних санкција о одлагању извршења казне се односи најпре на случајеве неплаћања издржавања када се не може применити ове одредбе, јер казна затвора у том случају представља средство извршења а не кривичну санкцију.

Чланом 61. Нацрта закона прецизира се члан 138. Закона на начин да се после речи: „поштовање закона” додају запета и речи: „права извршног дужника и свих учесника у поступку”.

Чланом 62. Нацрта закона додаје се назив члана 138а и члан 138а. У новом члану 138а Закона је регулисан поступак добровољног намирења новчаног потраживања пре покретања извршног поступка. Ове норме имају за циљ смањење броја извршних поступака и представљају последњу шансу да се стране у неком облигационом односу договоре у погледу испуњења обавезе а како би се избегао извршни поступак. Поступак започиње

извршни поверилац који у предлогу доставља и извршну или веродостојну исправу којом доказује постојање и доспелост свог потраживања. У поступку учествује јавни извршитељ по избору извршног повериоца (осим у случају равномерне расподеле када је реч о потраживању из комуналне и сродне делатности) који контактира извршног дужника и ставља му у изглед последице извршног поступка, утичући на њега у правцу добровољног намирења потраживања односно постизања споразума о начину измирења дуга са повериоцем. Поступак се сматра окончаним безуспешним протеком рока од 60 дана, закључењем споразума између извршног повериоца и извршног дужника или добровољним намирењем новчаног потраживања из извршне или веродостојне исправе. Реч је о факултативном а не мандаторном поступку, па он нема никакав утицај на могућност на страни повериоца да и без њега, директно, започне извршни поступак против извршног дужника. Покретањем поступка настаје застој застарелости у трајању од 60 дана чиме се заправо поверилац који оптира за овај поступак ослобађа потенцијалних последица у смислу застарелости потраживања, за време његовог трајања.

Чланом 63. Нацрта закона прецизира се члан 141. Закона на начин да се време када Организација за принудну наплату спроводи извршење на новчаним средствима извршног дужника мења те се предметна извршења спроводе сваког радног дана од 9 до 18:30 часова, а прецизирано је правило да се извршење спроводи радним даним од 7 до 22 часа.

Чланом 64. Нацрта закона додаје се став 5. који омогућава јавном извршитељу да се радње спровођења извршења тонски или оптички снимају а тонски, односно оптички снимак је саставни део записника о предузетим радњама.

Чланом 65. Нацрта закона прецизира се члан 143. Закона. Рок у којем је неопходно затражити полицијску помоћ је прилагођен одредбама Закона о полицији (пре свега члану 54. Закона о полицији) па износи најмање пет радних дана пре извршења конкретне радње.

Чланом 66. Нацрта закона прецизира се члан 144. Закона. У предметном члану је изменено правило о поступању полиције па ће на захтев јавног извршитеља полиција употребити средства принуде против извршног дужника и осталих присутних лица ако буду ометала или спречавала извршење радње и предузети друге мере и радње које према закону могу да се предузму у току извршења. Такође, полиција ће пре употребе средстава принуде на то упозорити извршног дужника и остала присутна лица.

Чланом 67. Нацрта закона прецизира се члан 148. Закона. Када је реч о неправилностима у спровођењу извршења, значајно су измене одредбе закона којима је регулисан захтев за отклањање неправилности у извршном поступку. Ово правно средство је у пракси добило превише значајну улогу, неретко, због различите судске праксе, улогу средства које замењује правне лекове. Услед овакве различите судске праксе о правној природи овог средства, донет је и значајан број одлука којима је угрожена правна сигурност јер се усвајањем захтева за отклањање неправилности у некој доцнијој фази поступка утиче и на већ предузете радње. Измене Закона иду за тим да се најпре ограничи опсег када се може поднети овај захтев те је, у члану 148. ст. 1. предвиђено да се може захтевати отклањање неправилности које су настале у току и поводом спровођења извршења у року од 8 дана од дана учињене неправилности. Затим је ставом 4. је предвиђено да се захтев не може поднети против решења суда или јавног извршитеља већ само против закључка (став 5. овог члана) и то само када је то законом одређено (чланови 66, 67 и 193. Закона).

Чланом 68. Нацрта закона прецизира се члан 149. Закона. Наиме, у ситуацији када је захтев за отклањање неправилности основан, суд, односно јавни извршитељ ће решењем утврдити, а ако је то могуће отклонити, односно наложити отклањање неправилности учињених у току и поводом спровођења извршења. Дефинисано је и посебно правило о последици основаности захтева за отклањање неправилности у случају закључка о предаји

из члана 193. Закона. У том случају решењем којим се усваја захтев за отклањање неправилности не дира се у стечено право својине купца чиме се недвосмислено повлачи граница до које утврђена неправилност може утицати на предузете радње и поступку извршења.

Чланом 69. Нацрта закона додаје се назив члана 151а и члан 151а. Код извршења на непокретностима су начињене значајне измене. Кроз нови члан 151а закона су дефинисана два нова правила код извршења на непокретностима. Наиме, након уписа забележбе решења о извршењу, јавни извршитељ ће, по службеној дужности или на предлог странке, одредити да се извршење спроведе на другој непокретности или другим средством и предметом извршења, ако постоји очигледна несразмера између висине потраживања извршног повериоца и вредности непокретности коју је извршни поверилац предложио у предлогу за извршење, а друга непокретност, односно друго средство и предмет извршења су довољни за намирење потраживања извршног повериоца, у разумном року. Такође, ако су одређени друго средство и предмет извршења, забележба решења о извршењу на непокретности остаје уписана у катастар непокретности све док потраживање извршног повериоца не буде намирено. Циљ ове две норме је да помири потребу заштите начела сразмере у извршном поступку, а оно се најчешће и мора штитити приликом извршења на непокретностима али и потребу намирења извршног повериоца. Тако, јавни извршитељ по службеној дужности (слично као и по члану 56. ст.1. Закона) мора водити рачуна да не дође до очигледне несразмере између висине потраживања извршног повериоца и вредности непокретности која је означена као предмет извршења. Тиме се постиже афирмација начела сразмере у делу закона који говори о извршењу на непокретностима. Са друге стране, заштита извршног повериоца се остварује кроз одредбу да забележба решења у катастру непокретности остаје уписана све док потраживање извршног повериоца не буде намирено. Дакле, у том смислу, извршни поверилац не остаје без могућности намири своје потраживање из вредности непокретности, разуме се након испитивања да ли извршни дужник поседује другу имовину чијим се уновчењем може омогућити намирење а онемогућене су и злоупотребе да извршни дужник омогући, својим држањем у поступку, да се неки други поверилац намири из вредности непокретности.

Чланом 70. Нацрта закона прецизира се члан 152. Закона. У случају да се извршни поступак спроводи против лица које није уписано као сопственик непокретности иако за то постоје услови, допуњено је правило да налог за упис права својине у катастар непокретности може поред суда дати и јавни извршитељ. Додатно је, а како би се избегле злоупотребе од стране извршних дужника, измене редослед корака, тако што се најпре доноси решење о извршењу и истовремено налаже катастру непокретности да упише извршног дужника као сопственика непокретности.

Чланом 71. Нацрта закона прецизира се члан 153. Закона. Ако се после стицања заложног права на непокретности промени власник непокретности, заложни поверилац назначава у предлогу за извршење новог власника непокретности као извршног дужника. Постојеће законско решење да се у овом случају као извршни дужник означава залогодавац а да је нови власник дужан да трпи намирење из непокретности изазавало је бројне проблеме у пракси а у појединим случајевима онемогућило реализацију залоног права кроз извршни поступак. Најпре, поставља се генерално питање мотивације лица које више није власник непокретности да учествује у извршном поступку као и његове намире да заштити одрђена права. Са друге стране, неприродно је било и ограничавање новог сопственика хипотековане непокретности која је предмет извршења одређеног извршног повериоца да у поступку може само трпети намирење извршног повериоца, суштински без могућности активног учествовања у поступку. Такође, у појединим ситуацијама, као што је случај стечаја залогодавца или смрти залогодавца ако је реч о физичком лицу, извршење не би ни

било могуће у случају доследне примене наведених правила. Додатно, у овом члану је додато правило да се извршење по одредбама овог члана може спровести само на непокретности на којој постоји заложно право. Овом нормом се покушава разрешити спорно правно питање да ли се према заложном дужнику који није истовремено и дужник извршног повериоца, након исцрпљења заложне изјаве или уговора о хипотеци на предмету хипотеке, извршење може наставити у односу на другу имовину заложног дужника.

Чланом 72. Нацрта закона прецизира се члан 155. Закона. Измењеним текстом предметног члана Закона прописује се преимућство Закона у односу на друге прописе предвиђањем да одредбе других закона којима се прописује одступање од правила прописаног чланом 155. став 2. не производе правно дејство, а имајући у виду да је реч о веома важној одредби, без чије примене би извршење на непокретностима остало у потпуној блокади. Додатно је предвиђено и да по протеку рока од 72 сата од пријема захтева за упис орган који води катастар непокретности не може више одлучивати о захтеву за упис забележбе.

Чланом 73. Нацрта закона прецизира се члан 156. који је у ставовима 2. и 3. претрпео одређене измене ради прецизирања последица промене сопственика у току извршног поступка. Уједно се изменама овог члана проширује дејство норме на све промене сопственика непокретности у току извршног поступка, а не само на ситуације када промена није заснована на располагању претходног власника. Ако се у току извршног поступка промени власник непокретности, спровођење извршења ће се наставити на предметној непокретности, а нови власник је дужан да трпи намирење. У том случају јавни извршитељ доноси закључак о настављању извршног поступка против новог власника.

Чланом 74. Нацрта закона прецизира се члан 161. Закона и додаје нови став 2. Закон је кроз одредбу о дејству извршног поступка на закуп непокретности у значајној мери разрешио проблеме које је у пракси правила норма Закона о извршењу и обезбеђењу из 2011. године, а реч је о норми која је дugo времена постојала у нашем извршном праву да продајом непокретности не престаје закуп непокретности ако је пре доношења решења о извршењу закључен уговор о закупу и непокретност предата у државину закупцу а купац ступа у права и обавезе закуподавца. Међутим, том приликом је изостављена норма која би говорила о судбини закупа услед продаје непокретности у извршном поступку а реч је о непокретности која није уписана у катастар непокретности. Зато је дodata одредба члана 161. ст. 2. Закона према којој ако непокретност није уписана у катастар непокретности, закуп престаје продајом непокретности, осим ако је уговор о закупу закључен у писаној форми и на којем су потписи уговорача оверени у складу са законом, пре доношења најстаријег решења о извршењу. На овај начин ће бити спречене потенцијалне злоупотребе кроз фiktивне уговоре о закупу и у случају када непокретност није уписана у катастар непокретности. Идентично правило је предвиђено и у новом члану 251А а односи се на закуп покретних ствари које су предмет извршења.

Чланом 75. Нацрта закона прецизира се члан 163. и додаје нови став 2. Да би се на прави начин уновчила непокретност која је предмет извршења у одређеном извршном поступку, неопходно је омогућити њено разгледање како би се потенцијални купци упознали са свим детаљима предмета продаје. Несумњиво је и да разгледање непокретности омогућава постизање веће цене у поступку продаје. Досадашње правило из члана 163. Закона није предвиђало непосредну могућност за јавног извршитеља да обезбеди разгледање непокретности у ситуацији кад извршни дужник није присутан или онемогућава разгледање непокретности. Изменама Закона је предвиђено да јавни извршитељ у том случају може да отвори закључану просторију али само у присуству два пунолетна лица као сведока, ако извршни дужник није присутан или неће да отвори.

Чланом 76. Нацрта закона прецизира се члан 168. Закона. Обустава извршног поступка због недостатка покрића представља пропуст законодавца приликом израде Закона јер суштински онемогућава коришћење овог права од стране заложног повериоца имајући у виду рок у којем се може користити (који почиње да тече од дана доношења закључка о утврђивању вредности а који се и не доставља заложном повериоцу), као и околност да се обустава може тражити ако процењена вредност непокретности не покрива потраживање извршног повериоца. Оба наведена законска пропуста су исправљења чиме је овај члан добио садрину идентичној оног коју је имао члан 204. Закона о извршењу и обезбеђењу из 2011. године када нису постојале никакве сметње у његовој практичној примени.

Чланом 77. Нацрта закона прецизира се члан 169. Закона и додају ст. 2. и 3. Предметне измене извршене су на начин да је проширен круг лица која не могу бити купци непокретности, а за поједина лица су разјашњене неке дилеме које су се појавиле кроз практичан живот Закона. Имајући у виду да у пракси није било јасно да ли купац не може бити само јавни извршитељ који поступа у предмету или било који други јавни извршитељ ово питање је разрешено тако што је формулисан став да купац не може бити било који јавни извршитељ, независно да ли поступа у конкретном предмету или не. У односу на извршног дужника, он свакако не може бити купац и то правило је извучено у посебан став 1. овог члана како се додатак „нити лице које је њихов крвни сродник у правој линији а у побочној линији до четвртог степена сродства, супружник, ванбрачни партнер или тазбински сродник до другог степена или старатељ, усвојитељ, усвојеник или хранитељ“ не би везивало за извршног дужника. Слично је учињено и у односу на лице које службено учествује у поступку, и у овом случају је забрана индивидуална и не односи се на круг додатно наведених лица. Овај додатак се везује за јавне извршитеље, заменика јавног извршитеља, помоћника јавног извршитеља или друго лице које је запослено код било ког јавног извршитеља. Јавни извршитељ у закључку о продаји ово посебно наглашава. Предвиђеним изменама је појачано антикоруптивно дејство овог члана а јавни извршитељи су у потпуности онемогућени да буду купци у поступку извршења. Имајући у виду да ће портал електронског јавног надметања бити у надлежности Министарства правде предвиђено је додатно правило према којем купац непокретности не може бити ни лице запослено у Министарству правде као администратор портала електронског јавног надметања, нити лице које је њихов крвни сродник у правој линији, а у побочној линији до четвртог степена сродства, супружник, ванбрачни партнер, тазбински сродник до другог степена, старатељ, штићеник, усвојитељ, усвојеник или хранитељ и храњеник.

Чланом 78. Нацрта закона прецизира се члан 170. Закона и додаје став 5. У погледу права прече куповине, неспорно је да се ово право мора поштовати у оквиру извршног поступка. У случају продаје непокретности на електронском јавном надметању ималац законског и уговорног права прече куповине има првенство над најповољнијим понудиоцем ако у року од три дана од дана достављања извештаја о електронској продаји изјави да купује непокретност под истим условима као најповољнији понудилац.

Чланом 79. Нацрта закона додају се назив члана 171а и члан 171а. Предметним чланом 171а је предвиђено основно правило о електронском јавном надметању а ставом 2. овог члана се даље упућује на подзаконски акт. Један од највећих проблема у систему извршења у Републици Србији је свакако недовољно ефикасан поступак јавног надметања. Наиме, проблеми који су уочени у пракси, суштински онемогућавају права надметања, на којима ће се понуђачи надметати међусобно и која ће као резултат имати највећу могућу цену по којој се одређени предмет продаје, чиме се остварују неповољни ефекти за извршног повериоца али и за извршног дужника. За извршног повериоца разумљиво, обзиром да се на тај начин остварује неповољније намирење потраживања али и за дужника,

јер се постиже мањи степен испуњења обавезе. Злоупотребе које су се дешавале у пракси у погледу јавних надметања у извршном поступку су бројне. Најпре, околност да се понуђачи могу срести непосредно пре аукције отвара могућност међусобног утицаја у погледу надметања. Међусобни утицај се у пракси огледа или у договору да само један понуђач лицитује а да се остали повуку како би се предмет извршења купио по почетној ценама а остали понуђачи „финансијски задовољили“ од стране победника ван надметања или у претњама (понекад чак и физичком обрачуну) који резултирају сличним исходом, да само један понуђач да понуду и по почетној ценама купи предмет извршења. Такође, у пракси се веома често дешава да се више лица пријави на прво јавно надметање за продају предмета извршења са уплатом јемства али да ниједно лице не стави понуду чак ни за почетну цену, јер је међу њима већ осигурено и договорено ко ће бити купац на другом јавном надметању по значајно нижој ценама. Дешава се у пракси и да два понуђача посебном, за то надметање, припремљеном стратегијом, онемогуће остale понуђаче да опште дају понуду за предмет извршења. То се чини тако што једно лице понуди почетну цену а друго лице неразумно високу цену. Остали понуђачи су тиме онемогућени да понуде цену осим цене веће од претходно неразумно високе понуђене цене. Део ових проблема се може ублажити изменом закона о извршењу и обезбеђењу, враћањем лицитационог корака у систем надметања као и појачавањем правила о губитку јемства односно њиховог изједначавања са правилима стечајног права. Ипак, законским изменама се не могу решити бројни начини злоупотреба и утицаја на понуђаче који се готово свакодневно дешавају у пракси. Сви ови разлози јасно говоре о насушној потреби за увођење новог модела по којем ће се јавна надметања у извршном поступку вршити, а најбољи начин за то је путем стварања портала електронских продаја. Делимично су измене правила о садржини закључка о продаји па је сада забрана ко је може бити купац обавезна садржина закључка о продаји, а уколико се надметање обавља преко портала електронских продаја, обавезно назначење да је то случај као и друге елементе предвиђење правилником којим је уређена електронска продаја.

Чланом 80. Нацрта закона прецизира се члан 173. Закона и додају нови ставови од 3 – 5. на начин да је додата и посебна одредба да се јемство мора уплатити најмање два дана пре одржавања јавног надметања (идентична одредба је додата и у делу Закона који уређује извршење на покретним стварима у новом ставу 3. члана 238. Закона), имајући у виду да тренутни изостанак ове норме прави доста проблема у пракси јер се јемство уплаћује непосредно пред надметање а понуђач доставља јавном извршитељу уплатници или налог за пренос као доказ на самом надметању. Додатно, додата је и нова тачка 9) у ставу 2. овог члана која упућује на одредбе члана 169. Закона, као и одредба да у случају продаје непокретности на електронском јавном надметању закључак о продаји садржи и посебну напомену да ће се продаја спровести преко портала електронске продаје, као и лицитациони корак одређен у проценту од почетне цене не вишем од 10%. У случају да се непокретност продаје путем електронског јавног надметања закључак о продаји мора садржати и елементе прописане правилником из члана 171а став 2. овог закона.

Чланом 81. Нацрта закона прецизира се члан 174. Закона на начин да се одређује да се закључак о продаји непокретности на јавном надметању доставља странкама, заложним повериоцима, учесницима у поступку, имаоцу уговорног и законског права прече куповине које је уписано у катастар непокретности.

Чланом 82. Нацрта закона прецизира се члан 175. Закона на начин што је одређено да на јавном надметању могу, као понудиоци, да учествују само лица која су положила јемство најкасније два дана пре одржавања јавног надметања. Како би се обезбедила додатна озбиљност поступка, висина јемства је повећана са 10% на 15% процењене вредности непокретности. Када се непокретност продаје на електронском јавном

надметању јемство се уплаћује на рачун прописан за уплату јавних прихода који не подлеже блокади, у складу са правилником који уређује поступак електронске продаје .

Чланом 83. Нацрта закона прецизира се члан 176. Закона додаје се став 4. који упућује на примену одредаба овог члана и на продају непокретности на електронском јавном надметању.

Чланом 84. Нацрта закона прецизира се члан 177. Закона на начин што се одредбе става 2. овог члана у погледу рока примењују у ситуацији ако се непокретност продаје на електронском јавном надметању, те да се овај рок рачуна се од дана објављивања закључка на порталу електронске продаје.

Чланом 85. Нацрта закона прецизира се члан 179. Закона и додаје нови став 5. Постојећа правила о току јавног надметања као и правила о враћању и задржавању уплаћених јемстава су направила велике проблеме у пракси, доводећи чак, у појединим случајевима предмете у стање да право надметања међу потенцијалним купцима и не постоји. Због тога је најпре враћен начелно ток надметања на начин како је био уређен у Закону о извршењу и обезбеђењу из 2011. године имајући у виду да је такав систем надметања показао много боље резултате у односу на онај који је предвиђен Законом. Јавно надметање почиње објављивањем јавног надметања и саопштавањем почетне цене.

Чланом 86. Нацрта закона прецизира се члан 180. Закона. Ако најмање један учесник прихвати почетну цену, јавни извршитељ објављује следећу цену која је виша и то највише за 10% од почетне цене. Овај поступак се понавља све док последња објављена цена остане неприхваћена, након чега се јавно надметање закључује. Најповољнији понудилац јесте понудилац који је понудио највишу објављену цену а ради разрешења ситуације у којој је неку цену понудило више понуђача а ниједан није понудио доцније увећану цену, предвиђено је правило, по узору на правила у стечајном поступку, да је најповољнији понудилац је онај који је ту цену први понудио.

Чланом 87. Нацрта закона је прецизiran члан 181. ст. 3. у погледу објављивања закључка о додељивању непокретности.

Чланом 88. Нацрта закона прецизира се члан 182. Закона. Када је реч о задржавању и враћању јемства, прва измена се односи на случај када је потребно искористи јемство понудиоца који није платио цену, у том случају намирују се трошкови јавног надметања и разлика између цене коју је он понудио и плаћене цене, а ако након тога преостане вишак уплатиће се на рачун буџета Републике Србије. И став 3. овог члана је промењен па ако прва три понудиоца не плате понуђену цену у року, из њиховог јемства намирују се трошкови првог и другог јавног надметања односно непосредне погодбе и разлика у цени постигнуту на првом и другом јавном надметању, односно разлика у цени која је постигнута на другом јавном надметању и цени која је постигнута у поступку продаје путем непосредне погодбе. И у овом случају ако након тога преостане вишак уплатиће се на рачун буџета Републике Србије. На овај начин је попуњена досадашња правна празнина у погледу могућности да се искористи јемство понудиоца који није уплатио цену на другом јавном надметању а предмет извршења се касније прода путем непосредне погодбе за нижу цену. На послетку, додато је и посебно правило новог става 4. овог члана, да јемство у сваком случају губи учесник који не понуди ни почетну цену, као и учесник који одустане од јавног надметања (а у том случају поступиће се на начин прописан ст. 2. и 3. овог члана), а које има за циљ спречавање бројних злоупотреба у пракси у поступку јавног надметања приликом продаја непокретности у извршном поступку. Додатно, у случају измене споразума неопходан је пристанак заложног повериоца. На овај начин, заложни поверилац ће имати прилику да на адекватан начин заштити вредност свог заложног права.

Чланом 89. Нацрта закона прецизира се члан 183. Закона на начин да јавно надметање није успело ако нема понудилаца или ако ниједан понудилац не прихвати продајну цену која је једнака почетној цени.

Чланом 90. Нацрта закона прецизира се члан 185. Закона тако што се износ јемства мења, те уместо десетине процењене вредности непокретности, јемство износи 15% од процењене вредности непокретности.

Чланом 91. Нацрта закона прецизира се члан 186. Закона и додају нови ст. 4. и 5. Значајне измене су учињене и у погледу продаје непокретности непосредном погодбом (идентичне измене су учињене и код извршења на покретним стварима у члану 245. Закона). У оба поступка непосредне погодбе које Закон регулише (по споразуму странака и по избору извршног повериоца), сама непоседна погодба се реализује након закључења споразума између странака и купца односно извршног повериоца и купца, а у којем су већ утврђени услови продаје. Тако је у поменутом члану изменено правило о року до када се може постићи споразум странака о продаји непокретности непосредном погодбом предвиђањем да је то могуће учинити до доношења закључка о додељивању непокретности после јавног надметања или доношења закључка којим се утврђује да друго јавно надметање није успело. Очекује се да ће овај продужени рок више одговарати странкама у поступку и да ће повећати број случајева у којима ће се споразум постићи. У ставу 3. овог члана је предвиђено да се споразумом странака одређују купац непокретности, рок за закључење уговора о продаји непосредном погодбом и продајна цена а могу да се одреде и други услови. У случају продаје непосредном погодбом, према одредбама Закона, нејасан је положај заложног повериоца у односу на предмет продаје па је било нужно тај положај уредити. Због тога су додати ставови 4. и 5. наведеног члана који захтевају да заложни поверилац чије је право уписано пре доношења најстаријег решења о извршењу мора дати свој пристанак у писаној форми на услове из споразума у року од 8 дана од дана достављања а у случају да се овакав заложни поверилац не изјасни у року од 8 дана од дана достављања споразума, сматра се да је дао пристанак на споразум, о чему ће га јавни извршитељ поучити приликом достављања споразума.

Чланом 92. Нацрта закона прецизира се члан 187. Закона. Наиме, изменама Закона је искључена минимална цена по којој се непокретност може продати у овом случају а додато је да се споразум одређује купац непокретности јер једино тако се овај поступак може конкретизовати. Одмах после споразума странака доноси се закључак о продаји непокретности непосредном погодбом по споразуму странака, којим се одређују купац, -и рок за закључење уговора, цена и рок за плаћање продајне цене.

Чланом 93. Нацрта закона прецизира се члан 188. и додаје нови став 2. Закона на начин да се став 1. овог члана мења тако што се део одредбе овог члана која се односи на смањење вредности непокретности за 50% брише. Додатно, новим ставом прописано је да је за измену споразума из става 1. овог члана неопходан пристанак заложног повериоца на начин прописан чланом 186. став 4. овог закона.

Чланом 94. Нацрта закона прецизира се члан 189. Закона и додаје нови став 3. Случај продаје непокретности непосредном погодбом по избору извршног повериоца је takoђе нејасно стипулисан постојећим законским уређењем и захтевао је одређене измене. Најпре, измена је учињена променом концепта непосредне погодбе у којем се у току поступка „тражи“ купац а последично се и не зна цена по којој се непокретност продаје у концепт у којем се поступак непосредне погодбе спроводи са већ познатим купцем и познатом ценом. Из тог разлога је из члана 189. ст. 1. Закона као елемент закључка о продаји непосредном погодбом брисана почетна цена. Последично је постојала потреба за формулисањем правила које ће говорити о томе са којим лицем се закључује уговор о продаји. То је учињено кроз нови став 3. овог члана. Уговор о продаји закључује се са лицем које је

потписало споразум са извршним повериоцем о цени и року за плаћање цене и о томе обавестило јавног извршитеља.

Чланом 95. Нацрта закона прецизира се члан 190. Закона на начин да је омогућено извршном повериоцу да, у случају када не жели да оптира за намирење преносом права својине на непокретности која је предмет извршења, спречи обуставу извршног поступку предлагањем другог средства и предмета извршења.

Чланом 96. Нацрта закона прецизира се члан 193. Закона и додају нови ст. 2 и 5. У погледу закључка о предаји, новим ставом 2. предложених измена Закона који говори о томе да купац стиче право својине на непокретности даном доношења закључка о предаји разрешава се дилема која постоји у делу судске праксе у односу на питања момента стицања права својине кроз поступак извршења. Додатно, ставом 5. прописује се да се решењем којим се усваја захтев за отклањање неправилности из става 4. овог члана не дира у стечено право својине купца.

Чланом 97. Нацрта закона прецизира се члан 195. Закона и додаје нови став 2. У ситуацијама када непосредни држалац непокретности одбије да поступи по закључку о предаји и преда непокретност у државину купцу односно новом власнику, неопходно је спровести исељење када настају одређени трошкови а за које Закон није изречно предвидео ко ће их сносити. Због тога је дodata нова одредба члана 195. ст. 2. Закона да те трошкове предујмљује купац непокретности, а сноси их непосредни држалац чије се исељење спроводи.

Чланом 98. Нацрта закона прецизира се члан 199. Закона. Као последња фаза извршења на непокретностима, одредбе о намирењу нису правиле веће проблеме у пракси и зато је учињена само једна измена у члану 199. који дефинише првенствено намирење а у циљу спречавања потенцијалних злоупотреба. Измена се односи потраживања на основу законског издржавања која се доказују извршном исправом и пријављена су до доношења закључка о додељивању непокретности уз нови услов да је наведена извршна исправа настала пре доношења најстаријег решења о извршењу (идентична измена је учињена код извршења на покретним стварима у члану 253. Закона).

Чланом 99. Нацрта закона прецизира се члан 209. Закона и додаје нови став 4 који има за циљ разјашњење да овакво извршење поред суда који одлучује о предлогу за извршење може одредити закључком и спровести и јавни извршитељ.

Чланом 100. Нацрта закона прецизира се члан 210. и додају нови ст. 2. и 4. Наиме, у овом члану је изменејен редослед радњи приликом спровођења извршења на непокретности у ванкњижној својини извршног дужника чиме је исправљен пропуст Закона. На послетку, код ових непокретности, а ради повећања транспаретности поступка додат је и став 4. којим је предвиђено да у закључку о продаји непокретности, јавни извршитељ посебно наводи да је непокретност у ванкњижној својини.

Чланом 101. Нацрта закона прецизира се члан 211. Закона на начин да се речи: „и за спровођење извршења” бришу.

Чланом 102. Нацрта закона прецизира се члан 212. Закона на начин да је дodata одредница да се ово средство извршења може одредити и закључком јавног извршитеља, дакле у току спровођења извршења а не само иницијално приликом подношења предлога за извршења суду. Ово је непосредна последица измене члана 4. Закона којим је извршење овим средством поверено у надлежност јавних извршитеља.

Чланом 103. Нацрта закона прецизира се члан 213. Закона. Наиме, када је реч о начину на који се спроводи заједничка продаја непокретности и покретних ствари то може бити учињено путем јавног надметања али и непосредном погодбом. Ако се непокретности и покретне ствари нису могле продати ни на другом јавном надметању јавни извршитељ одмах позива извршног повериоца да се у року од 15 дана изјасни да ли предлаже продају

непосредном погодбом. У случају да се извршни поверилац не изјасни у року извршни поступак се обуставља. међутим, ако се непокретности и покретне ствари нису могле продати непосредном погодбом по избору извршног повериоца, извршни поступак се раздаваја на поступак продаје непокретности и поступак продаје покретних ствари који у том случају почињу испочетка. Ако се непокретности и покретне ствари нису могле продати непосредном погодбом по споразуму странака извршни поступак се наставља у стању у ком се налазио када су се странке споразумеле о продаји непосредном погодбом. У поступку заједничке продаје непокретности и покретних ствари извршни поверилац се не може намирити досуђењем ствари у својину.

Чланом 104. Нацрта закона прецизира се члан 214. Закона у складу са изменама члана 212. Закона.

Чланом 105. Нацрта закона прецизира се члан 215. Закона у складу са изменама члана 212. Закона.

Чланом 106. Нацрта закона прецизира се члан 237. Закона који говори о доношењу закључка о продаји покретне ствари као и да се покретне ствари не могу продавати пре правоснажности решења о извршењу а у ставу 2. је предвиђен изузетак од овог правила да је то могуће учинити ако се странке споразумеју или ако су подложне брзом кварењу, или ако постоји опасност од знатног смањења вредности ствари без обавезе да извршни поверилац положи јемство за штету коју извршни дужник може претрпети због раније продаје, а имајући у виду да је реч о хитној или договореној продаји неке покретне ствари.

Чланом 107. Нацрта закона прецизира се члан 238. и додају нови ст. 3. и 6. којима се прописује да се јемство мора уплатити најкасније 48 часова пре одржавања јавног надметања, те да је у условима продаје јавни извршитељ дужан да упозори на забрану прописану чланом 169. овог закона.

Чланом 109. Нацрта закона прецизира се члан 242. Закона на начин да се после речи: „потраживање на непокретности:” додају речи: „о електронском јавном надметању.”

Чланом 110. Нацрта закона прецизира се члан 245. Закона на начин да се правила о непосредној погодби у погледу покретних ствари прилагоди правилима Нацрта закона предвиђених за непокретности.

Чланом 111. Нацрта Закона брише се члан 247. ст. 5. Закона којим је предвиђена почетна цена у случају непосредне погодбе у складу са изменом концепта непосредне погодбе у случају непокретности као и покретних ствари.

Чланом 112. Нацрта закона додаје се назив члана 251а и члан 251а. У члану 251а је предвиђена последица извршног поступка на закуп покретних ствари и то тако да престаје закуп покретних ствари, осим ако је уговор о закупу закључен у писаној форми и на којем су потписи уговорача оверени у складу са законом, пре најстаријег заложног права на покретним стварима или најстаријег решења о извршењу.

Чланом 113. Нацрта закона извршено је прецизирање норме члана 253. Закона да се пре свих намирују потраживања на основу законског издржавања која буду доказана извршном исправом која је настала пре доношења најстаријег решења о извршењу и пријављена до доношења закључка о додељивању ствари.

Чланом 114. Нацрта закона додају се назив члана 255а и члан 255а. У члану 255а су предвиђена правила о извршењу на основу извода из регистра залоге. Потреба за посебним уређењем ове области је настала услед заузетих правних ставова привредних судова да је у конкретном случају реч о *sui generis* поступку намирења а који је предвиђен одредбама Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар и да се одредбе Закона могу само ограничено применити, чиме остаје нејасно којим средством извршења се спроводи извршење у овим случајевима. Предвиђено је изречно правило кроз предложене измене Закона да се извршење ради намирења новчаног потраживања на основу извода из

регистра залоге као извршне исправе, спроводи се по одредбама овог закона о извршењу ради намирења новчаног потраживања на покретним стварима.

Чланом 115. Нацрта закона су у ставу 1. Тачка 5. Члана 257. речи: „додатка на децу” замењене са речима: „закона којим се уређује финансијска подршка породици са децом” чиме је значајно проширен круг предмета који не могу бити предмет извршења, односно који су изузети од извршења. Имајући у виду да су примања на основу закона којим се уређује финансијска подршка породици са децом значајно шира од примања по основу додатка на децу, овом одредбом се даје подршка политици повећања наталитета у Републици Србији.

Чланом 116. Нацрта закона прецизира се члан 258. Закона. на начин да су извршене измене заштићеног износа специфичних потраживања извршних дужника, а све у циљу јачања социјалне компоненте Закона и заштите економски слабих слојева становништва. Тако, када је реч о плати или заради, односно накнади плате или зараде извршење може да се спроведе до њихове половине (уместо две трећине) односно до њихове – четвртине (уместо половине), ако је њихов износ једнак или мањи од минималне зараде утврђене у складу са законом. Извршење на заради или плати, накнади зараде, односно накнади плате која не прелази износ просечне нето зараде према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, може се спровести до њене четвртине (уместо половине). Када је о пензији реч извршење на пензији може се спровести до њене трећине (уместо две трећине), односно четвртине, када је реч о пензији која не прелази износ просечне пензије према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике односно десетине када је реч о минималној пензији (уместо половине). У односу на све наведено је предвиђен изузетак, у складу са чланом 162. Породичног закона, ради намирења потраживања на основу законског издржавања, извршење се може спровести до половине примања.

Чланом 117. Нацрта закона додаје се нови члан 279а. Као спорно правно питање у погледу извршења на новчаном потраживању извршног дужника јавило је питање правног пута извршног повериоца за намирење заплењеног и пренетог потраживања, а у односу на дужниковог дужника. Да ли то право извршни поверилац остварује унутар већ започетог поступка у којем је то потраживање заплењено и пренето са извршног дужника на извршног повериоца, у засебном извршном поступку или у парничном поступку, разуме се, све у ситуацији када дужников дужник из било ког разлога не жели да измири обавезу према извршном повериоцу? Како прва могућа опција свакако није прихватљива (намирење кроз постојећи извршни поступак), остале су опције засебног извршног или парничног поступка, и то је нешто што се искристалисало као посебно правно питање у пракси судова, посебно привредних судова. Чини се да одредбе члана 282. Закона које говоре о томе да је извршни поверилац који је поднео тужбу или предлог за извршење ради наплате пренесеног потраживања дужан да о томе без одлагања обавести извршног дужника а у супротном одговара за штету коју му нанесе тим пропуштањем, нису утицале на судове да направе разлику између ситуације када извршни поверилац, у зависности од исправе коју извршни дужник поседује према свом дужнику, може своје право, односно наплату потраживања остваривати у парничном, односно извршном поступку, већ је за сва потраживања заузет став судова да је неопходно да извршни поверилац права остварује у парничном поступку против дужника извршног дужника. Овакво тумачење повећава правну несигурност и у појединим ситуацијама може довести до повреде, у одређеној мери, важног правног начела *ne bis in idem*, и то у ситуацији када је заплењено и пренето на извршног повериоца рецимо потраживање извршног дужника према његовом дужнику по основу правоснажне судске пресуде. Из свих ових разлога, интервенција у смислу измене закона је била неопходна,

разликовањем различитих ситуација у смислу различитих исправа коју извршни дужник има према свом дужнику по основу заплењеног и пренетог новчаног потраживања. У члану 279А је предвиђено да ако се потраживање извршног дужника према његовом дужнику заснива на извршиој или веродостојној исправи, извршни поверилац може на основу закључка јавног извршитеља о преносу потраживања и извршне или веродостојне исправе поднети предлог за извршење против дужника извршног дужника а ако се потраживање извршног дужника према његовом дужнику не заснива ни на извршиој ни на веродостојној исправи, извршни поверилац на основу закључка јавног извршитеља о преносу потраживања може остваривати своја права у парничном поступку. Ако је по предлогу извршног дужника већ донето решење о извршењу против његовог дужника, извршни поверилац на основу закључка јавног извршитеља о преносу потраживања ступа у већ покренути извршни поступак на место извршног дужника.

Чланом 118. Нацрта закона прецизира се члан 300. Закона и додају нови ст. 3, 5, 6, 7, 8 и 9. Наиме, у члану 300. је додат нови став да ако је у предлогу за извршење као извршни дужник назначен индиректни корисник буџетских средстава, за кога се у смислу прописа којима се уређује извршење буџета принудна наплата спроводи на исти начин као и за директне кориснике буџетских средстава, извршни поверилац дужан је да у предлогу за извршење назначи идентификационе податке за дужника који је директни корисник буџетских средстава. У случају извршења против директног или индиректног корисника буџетских средстава извршни поверилац је дужан да о намери подношења предлога за извршење писменим путем обавести министарство финансија – управу за трезор најмање 30 дана пре подношења предлога за извршење као и да достави доказ о томе уз предлог, под претњом одбацивања. Имајући у виду да је реч о релативно једноставним предметима, који због великог броја значајно оптерећују рад судова и онемогућавају да се судови посвете другим, тежим предметима у извршиој материји, за ове предмете у погледу одлучивања о предлогу ће убудуће бити надлежни јавни извршитељи. Месна надлежност у овим поступцима одређује се према подручју суда пред којим је настала извршна исправа. Извршни поверилац дужан је да пре подношења предлога за извршење захтева од Коморе да одреди јавног извршитеља коме ће поднети предлог за извршење и на даљи поступак сходно се примењују одредбе члана 393. овог закона. Надлежност јавних извршитеља у погледу спровођења извршења у овим предметима остаје неизмењена.

Чланом 119. Нацрта закона прецизира се члан 302. Закона и додаје нови став 3. којим се прописује да се извештај о извршењу решења којим је одређена наплата будућих повремених давања која су спроведена у целини, организација за принудну наплату доставља јавном извршитељу након извршења последње рате будућег давања, што ће повећати ефикасност поступка као и брисању одредбе да се редослед наплате будућих повремених давања одређује према времену када је организација за принудну наплату примила решење о извршењу.

Чланом 120. Нацрта закона прецизира се члан 304. Закона у смислу да ће организација за принудну наплату блокирати све рачуне свих солидарних дужника, а пренос средстава ће се вршити према редоследу наведеном у решењу о извршењу, односно закључку јавног извршитеља до потпуног намирења а у циљу спречавања вишеструког намирења извршног повериоца.

Чланом 121. Нацрта закона члан 305. Закона је изменjen и поједностављен па је организација за принудну наплату дужна да свакодневно извештава јавног извршитеља о извршењима која су спроведена у целини као и ако у року од 15 дана од дана пријема решења, односно закључка јавног извршитеља није спроведено извршење у ком случају јавни извршитељ позива извршног повериоца да се у року од осам дана изјасни о томе да ли остаје при намирењу на новчаним средствима на рачуну извршног дужника или

предлаже додавање новог средства и предмета извршења или промену средства и предмета извршења.

Чланом 122. Нацрта закона прецизира се 306. Закона на начин да ако решење о извршењу садржи непотпуне или нетачне податке, те по њему не може да се поступа, организација за принудну наплату одмах враћа решење уместо суд јавном извршитељу и обавештава га о разлогима враћања, имајући у виду да извршење спроводи јавни извршитељ а не суд.

Чланом 123. Нацрта закона је допуњен члан 310. Закона који говори о извршењу на средствима са текућег рачуна извршног дужника. Изменама је предвиђено да се средства са текућег рачуна преносе на наменски рачун јавног извршитеља а извршни дужник може у року од осам дана од дана извршеног преноса обавестити јавног извршитеља да је приликом преноса средстава дошло до повреде ограничења из члана 257. или 258. овог закона и о томе доставити одговарајуће доказе. На овај начин се омогућава извршном дужнику да спречи повреду правила из члана 257. и 258. закона а у случају да јавни извршитељ утврди да је пренос средстава извршен супротно ограничењима из члана 257. или 258. овог закона без одлагања ће извршити повраћај више пренетих средстава на текући рачун извршног дужника, односно на рачун који извршни дужник определи уз напомену да се ради о средствима која не могу бити предмет извршења.

Чланом 124. Нацрта закона прецизира се члан 315. Закона. У погледу средства извршења ради намирења новчаног потраживања продајом финансијских инструмената у овом члану Закона је, имајући у виду значајне последице продаје финансијских средстава која могу бити изузетне вредности, доношење закључка о продаји, као и код продаје непокретности односно покретних ствари, условљено правоснажношћу решења о извршењу.

Чланом 125. Нацрта закона прецизира се члан 317. Закона на начин да је упућивање на одредбе Закона о извршењу на покретним стварима условљено тиме да оне нису у супротности са одредбама закона којим се уређује тржиште капитала и правилима тржишта на којима се продају финансијски инструменти.

Чланом 126. Нацрта закона се прецизира члан 320. Закона тако што се искључује сходба примена одредби о електронском јавном надметању у погледу продаје удела у привредном друштву као предмета извршења.

Чланом 127. Нацрта закона додаје се назив главе VIIIa и глава VIIIa. којом је регулисан скраћени извршни поступак. Овај поступак је за основу свог уређења имао одредбе Закона о извршном поступку из 2004. године. Скраћени поступак има за циљ лакше и брже намирење извршног повериоца који поседује према квалификованом извршном дужнику одређену квалификовану веродостојну исправу. Овај поступак се може спровести спровести ако су извршни поверилац и извршни дужник субјекти за решавање чијих спорова је у складу са законом стварно надлежан привредни суд (члан 326a.), и то само на основу четири веродостојне исправе (члан 326б) менице и чека домаћег или страног лица, са протестом ако је потребан за заснивање потраживања, безуслове банкарске гаранције и акредитива, као и оверене изјаве извршног дужника којом овлашћује банку да са његовог рачуна пренесе новчана средства на рачун извршног повериоца. против решења о извршењу донетог у скраћеном извршном поступку извршни дужник може изјавити приговор у року од пет дана од дана достављања решења (члан 326г) а уз приговор мора доставити квалифициране доказе (члан 326д), о којем одлучује веће (члан 326ђ) са ограниченим могућностима за усвајање приговора.

Чланом 128 Нацрта закона прецизира члан 333. став 1. тако што се речи: „извршни дужник” замењују речима: „дужник извршног дужника”.

Чланом 129. Нацрта додаје се нова глава 9а и члан 338а којим се уређује ново средство извршења-уновчење других имовинских права извршног дужника чиме се разрешава спорно правно питање да ли ова права (патент, жиг и сл.) могу бити предмет извршења.

Чланом 130. Нацрта закона прецизира се члан 355. Закона и додају нови ст. 2. и 3. Наиме, најпре је продужен рок у којем извршни дужник може добровољно испуни обавезу са осам на тридесет дана, јер је процењено да у многим ситуацијама рок од осам дана од дана пријема решења о извршењу није довољан а како би извршни дужник самостално извршио ову обавезу. Додати су и нови ставови 2. и 3. којим се враћа решење из Закона о извршењу и обезбеђењу из 2011. године о обавештавању органа старатељства у случају када су исељењем обухваћена малолетна лица од стране јавног извршитеља уз установљавање обавезе самог органа старатељства о пружању помоћи при спровођењу извршења.

Чланом 131. Нацрта закона прецизира се члан 357. Закона и додаје нови став 4. У поменутом члану је дефинисано ново правило, у оквиру истог средства извршења по којем ће, у случају да се покретне ствари, затечене у непокретности, нису могли продати ни на другом јавном надметању, јавни извршитељ те покретне ствари предати установи социјалне заштите, по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за послове социјалне заштите.

Чланом 132. Нацрта закона је прецизиран члан 359. Закона у погледу месне надлежности суда тако што је предвиђено да је за одлучивање о предлогу за извршење и за спровођење извршења ради предузимања радње коју може предузети само извршни дужник, уздржавања од одређене радње (нечињење) или трпљења одређене радње, месно надлежан и суд на чијем подручју извршни дужник треба да испуни своју обавезу.

Чланом 133. Нацрта закона извршено је прецизирање члана 360. Закона тако што је предвиђено да је за одлучивање о предлогу за извршење ради предузимања радње коју може предузети и друго лице месно надлежан и суд на чијем подручју извршни дужник треба да испуни своју обавезу, а да је за спровођење извршења ради предузимања радње коју може предузети и друго лице искључиво је надлежан јавни извршитељ чиме је извршено усклађивање овог члана са чланом 4. Закона.

Чланом 134. Нацрта закона извршено је прецизирање члана 361. Закона тако што се исти усклађује са променама чл. 359. и 360. Закона.

Чланом 135. Нацрта закона извршено је презизирање члана 362. Закона тако што се исти усклађује са променама чл. 359. и 360. Закона.

Чланом 136. прецизиран је члан 374. Закона којим је предвиђено да у случају да суд решењем против ког је дозвољен приговор изрекне казну затвора која траје све док се дете не преда, а најдуже до 60 дана. На извршење казне затвора, примењују се одредбе закона којим се уређује извршење кривичних санкција, осим одредба о одлагању извршења казне. Такође, додато је правило да приговор против решења којим се изриче казна затвора одлаже његово извршење.

Чланом 137. Нацрта закона прецизиран је члан 376. Закона на начин да је појачана улога органа старатељства док је улога суда надзорног карактера, а све имајући у виду специфичности и осетљивост спровођења ове мере извршења.

У члану 138. Нацрта закона извршено је прецизирање члана 379. Закона тако што је омогућено упућивање и у погледу члана 379. Закона који говори о извршењу ради одржавања личних односа са дететом на чл. 373. и 374. Закона како би се омогућила примена свих средстава извршења ради извршења одлука у вези с породичним односима.

Чланом 139. Нацрта закона прецизира се члан 394. Закона, Наиме, у члану 394. ст. 1. је разрешена дилема која је постојала у пракси да је уредан предлог за извршење и када

уместо потписа извршног повериоца или пуномоћника који није адвокат садржи факсимил чиме је делимично озакоњен закључак Врховног касационог суда који је усвојен на седници Грађанског одељења ВКС оджраној 27.6.2017. године. У ставу 2. истог члана, као што је већ напоменуто, је предвиђена посебна заштита начела сразмере. Такође, брисано је правило из ст. 4. овог члана Закона да одлагање на предлог повериоца или по споразуму странака не може трајати дуже од три месеца, па ће се у поводом овог питања применити опште правило из члана 126. Закона. Имајући у виду да се приговор подноси преко јавног извршитеља који је донео решење о извршењу, предвиђено је посебно правило у члану 394. ст. 4. да потврду о наступању правноснажности решења издаје јавни извршитељ, чиме је разрешено спорно правно питање у пракси, да ли суд или јавни извршитељ издаје потврду правоснажности решења о извршењу.

Чланом 140. Нацрта закона прецизира се члан 396. Закона. Када је реч о приговору на решење о извршењу у поступцима наплате потраживања из комуналних и сродних делатности, значајно је изменењена процедура подношења приговора тако што је изречно предвиђено да се приговор подноси преко јавног извршитеља који је донео решење (члан 396. ст. 2. према предложеним изменама Закона) а о приговору одлучује суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште, боравиште или седиште (члан 396. ст. 3. према предложеним изменама Закона).

Чланом 141. Нацрта закона је презизиран члан 397. Закона у погледу прописивања изречне могућности одређивања извршења на целокупној имовини извршног дужника у случајевима извршења ради намирења потраживања из комуналних и сродних делатности као и могућност на страни јавног извршитеља за коришћење штамбиља.

Чланом 142. Нацрта закона прецизирани је члан 398. Закона који говори о приговору извршног дужника и начину на који се он подноси као и да о приговору одлучује суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште, боравиште или седиште.

Чланом 143. Нацрта закона мењају се назив члана 399. и члан 399. Закона. Одредбе изменењеног члана 399. Закона упућују на сходну примену одредби о приговору на решење о извршењу на основу веродостојне исправе. У ставу 2. наведеног члана је предвиђено изречно правило да ако извршни поверилац призна наводе из приговора јавни извршитељ ће решењем усвојити приговор, ставити ван снаге решење о извршењу у целини или делимично и одлучити о трошковима поступка а реч је о норми која би требало да има позитивне практичне последице.

Чланом 144. Нацрта закона је изменењен наслов члана и члан 400. Закона, а којим је сада уређено извршење на основу извршне исправе ради намирења новчаног потраживања из комуналних услуга и сродних делатности.

Чланом 145. Нацрта закона бришу се називи чл. 401 – 413. и чл. 401 – 413.

Чланом 146. Нацрта закона се прецизира члан 422. став 4. Закона тако што се после речи: „извршитељ” додају запета и речи: „осим у случајевима из члана 4. став 1. овог закона”.

Чланом 147. Нацрта закона прецизира се члан 423. Закона на начин што се брише одредба која прописује да против решења донетог по приговору жалба није дозвољена. Због одређених злоупотреба у пракси којима се значајно нарушава систем извршења додата је изречна одредба по којој није дозвољено одређивање привремене мере којом би се забранило спровођење извршења.

Чланом 148. Нацрта закона се прецизира члан 445. став 1. тачка 3) тако што је извршена промена описа претходне мере па је као претходна мера предвиђен налог организацији за принудну наплату да новчана средства у висини обезбеђеног потраживања пренесу у депозит јавног извршитеља.

Чланом 149. Нацрта закона је у члану 455. додат став 2. Закона тако што је изречно предвиђено да није дозвољено одређивање привремене мере којом би се забранило спровођење извршења чиме се разрешавају проблеми који су постојали у делу судске праксе која је ово чинила.

Чланом 150. Нацрта закона се прецизира члан 459. став 1. тачка 4) Закона тако што је извршена промена описа превремене мере па је као привремена мера предвиђен налог организацији за принудну наплату да новчана средства у висини обезбеђеног потраживања пренесу у депозит јавног извршитеља.

Нацртом Закона о изменама о допунама закона о извршењу и обезбеђењу интервенисано је и у статусном делу Закона и то пре свега у одредбама које нису на потпуни начин уређивале одређена питања.

Чланом 151. Нацрта закона се прецизира члан 477. Закона и то тако што се мења став 5. па сада гласи: „У случају из става 4. овог члана, министар може именовати за јавног извршитеља другог кандидата кога је конкурсна комисија предложила“.

Чланом 152. Нацрта закона се прецизира члан 479. Закона и то тако што се мења став 5. па сада гласи: „У случају из става 4. овог члана, министар може именовати за јавног извршитеља другог кандидата кога је конкурсна комисија предложила“.

Чланом 153. Нацрта закона је извршено прецизирање члана 480. Закона и то додавањем новог става којим је предвиђено да О испуњености услова прописаних ставом 2. овог члана Комора је дужна да сачини записник и достави га министарству надлежном за правосуђе.

Чланом 154. Нацрта закона је додат наслов члана и члан 480а Закона којим је предвиђено да јавни извршитељ дужан је да у року од 30 дана од дана отпочињања делатности Министарству правде достави доказ о престанку радног односа, односно доказ о престанку функције из члана 487. став 1. тачка 4) овог закона, у супротном биће разрешен.

Чланом 155. Нацрта закона је извршено прецизирање разлога за разрешење тако што су ставу 1. Тачки 4) члана 487. речи: „су као неспојиви одређени прописом Коморе“ замењене речима: „неспојиви са јавноизвршитељском делатношћу“. Такође, предвиђено је да министар надлежан за правосуђе даје мишљење о неспојивости послова из става 1. тачка 4) овог члана са јавноизвршитељском делатношћу.

Чланом 156. Нацрта закона је У члану 489. став 1. Закона извршена измена тако што су после речи: „извршитеља“ додате речи: „са тог подручја“. Став 3. Је изменјени и гласи: „У случају из става 1. овог члана министар је дужан да распише конкурс за именовање новог јавног извршитеља у року од 90 дана.“

Чланом 157. Нацрта закона је изменјен члан 491. и то у ставу 3. И то тако што су обрисане речи „или председник Коморе“.

Чланом 158. Нацрта закона је извршено прецизирање члана 492. тако што је постојећи став 4. постао став 5. а додат је нови став 4. којим је предвиђено да у случају из става 2. овог члана ако јавни извршитељ нема заменика, његови предмети се додељују јавном извршитељу са тог подручја којег именује министар надлежан за правосуђе решењем из става 3. овог члана.

Члан 159. Нацрта закона је извршено прецизирање члана 493. Закона који говори о најважнијим овлашћењима извршитеља тако што је дodata тачка 7) па јавни извршитељ обавља друге послове прописане овим или посебним законом.

Чланом 160. Нацрта закона је извршено прецизирање члана 495. Закона, изменју осталог и додавањем става 4. који предвиђа да подношење тужбе против јавног извршитеља који спроводи извршење не представља разлог за његово искључење или изузеће.

Чланом 161. Нацрта закона извршено је прецизирање члана 502. Закона тако што је додат став 3. да јавни извршитељ подноси једном дневно редовни извештај о пословању из евиденције о поступцима извршења и обезбеђења министарству надлежном за правосуђе.

Чланом 162. Нацрта закона је извршено прецизирање члана 503. Закона тако што су после става 1. Додати нови ставови 2. И 3. који гласе: „Поред података из става 2. овог члана који су јавни, евиденција садржи и податке који нису јавни и то: адресу или адресу седишта, јединствени матични број грађана или матични број извршног дужника и извршног повериоца, број рачуна, износ уплаћеног јемства, износ потраживања, бројеве рачуна код пословне банке са којих или на које се врши уплата или пренос средстава извршног дужника и извршног повериоца, износе накнаде за рад и накнаде трошкова јавног извршитеља, скениране исправе које је донео суд и доставио јавном извршитељу и исправе које је донео јавни извршитељ, дневне изводе са наменског и посебног рачуна јавног извршитеља код пословне банке.

Подаци у електронској евиденцији јавног извршитеља морају да буду истоветни са подацима из исправа за сваки предмет. рок за упис података из списка предмета за које се води електронска евиденција износи 15 дана.” Постојећи ставови 2. и 3. су постали ставови 4. и 5.

Чланом 163. Нацрта закона извршено је прецизирање члана 507. Закона додавањем новог става 2. Да ће се Сматрати да је Комора дала позитивно мишљење ако на захтев министарства не одговори у року од 30 дана.

Чланом 164. Нацрта закона је прецизирана одредба члана 523. Закона у погледу овлашћења Министарства да прикупља и обрађује податке из члана 503. овог закона.

Чланом 165. Нацрта закона су прецизиране у члану 527. Закона теже дисциплинске повреде.

Чланом 166. Нацрта закона је извршено прецизирање члана 542. у погледу рокова застарелости у вези са покретањем дисциплинског поступка.

Чланом 167. Нацрта закона се додаје члан 547а Закона. Одредба важећег члана 547. је произвела очекиване ефекте у праски. Судови су растерећени за преко милион предмета. Међутим, овим Нацртом иде се корак даље у смеру растерећења рада судова и прописан је прелазак свих предмета који се воде у судовима у надлежност јавних извршитеља по принципу који обезбеђује правичну и једнаку оптерећност. Само решење је испраћено релаксираним трошковима односно значајним умањењем Јавноизвршитељске тарифе. Такође предвиђена су и два додатна правила у овом члану. Најпре, изузетак по којем се извршни поступци за намирење потраживања из комуналних и сродних делатности као и поступци који се воде ради намирења или обезбеђења потраживања извршног повериоца Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, јавног предузећа и другог правног лица чији је оснивач или власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, чије извршење спроводи суд применом члана 547. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС” бр. 106/15, 106/16 – аутентично тумачење и 113/17 – аутентично тумачење), а у којима до дана ступања на снагу овог закона није започето спровођење извршења, односно у којима је од последње предузете радње спровођења протекло више од шест месеци, обустављају даном ступања на снагу овог закона, ако главница потраживања које се намирује или обезбеђује не прелази износ од 2.000 динара. Поред овога, предвиђено је још једно правило које ће растеретити судове, и то тако што се извршење на рачуну извршног дужника који је на дан ступања на снагу овог закона у блокади дуже од три године обуставља ако извршни поверилац у року од осам дана од дана ступања на снагу овог закона не предложи промену средства и предмета извршења.

Чл. 168, 169, 170. и 171. Нацрта закона су дефинисане прелазне и завршне одредбе. Најпре, превиђено је да ће се поступци извршења и обезбеђења започети пре ступања на снагу овог закона, окончати се по досадашњим прописима. Затим, утврђено је правило да ће се одредбе члана 171а које говоре о електронском јавном надметању искључиво примењивати почев од 1. јула 2020. године. Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од 60 дана од дана објављивања овог закона у „Службеном гласнику Републике Србије” а закон ступа на снагу 1. јануара 2020. године.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТАВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити средства у буџету Републике Србије. Средства за развој електронске платформе за јавну продају непокретних и покретних ствари извршног дужника „Е-аукција” у 2019. години обезбеђена су Законом о буџету за 2019. годину („Службени гласник РС”, број 95/18) у износу од 9.240.000,00 динара, раздео 23.0 – Министарство правде, програм 1602 – Унапређење и управљање у систему правосуђа, функција 360, програмска активност 0005 – Материјална подршка раду правосудних органа, функција 330 – судови, економска класификација – 42 – коришћење роба и услуга.

У наредним годинама средства за спровођење овог закона планираће се у оквиру лимита који Министарство финансија утврђује за раздео Министарства правде у поступку припреме и доношења Закона о буџету.

У буџету Републике Србије за 2020. годину потребно је обезбедити средства за развој електронске платформе за јавну продају непокретних и покретних ствари извршног дужника „Е-аукција” у износу од 9.240.000,00 динара.

У буџету Републике Србије за 2021. годину потребно је обезбедити средства за одржавање електронске платформе за јавну продају непокретних и покретних ствари извршног дужника „Е-аукција” у износу од 6.000.000,00 динара.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се Закон о изменама и допунама Закона о извршења и обезбеђења донесе по хитном поступку ради испуњења међународних обавеза Републике Србије у циљу унапређења позиције на Ранг листи Светске банке о условима пословања – Doing Business за период 2019-2020. године.